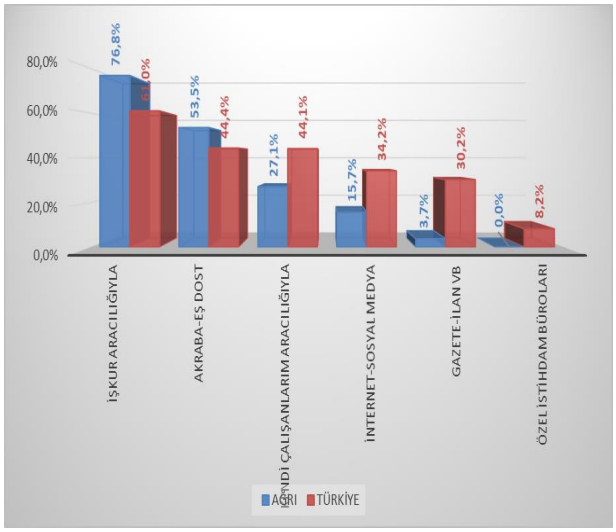

Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

2017

AĞRI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

AĞRI ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

İş ve Meslek Danışmanı

Hatice ARAÇ

Yılmaz KAPLAN

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Ağrı İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Süleyman ELBAN

Ağrı Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2017 yılı 3 Nisan-5 Mayıs tarihleri arasında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile yüz yüze görüşülerek 186 işyeri üzerinden veri değerlendirilmesi yapmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2017 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır. Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Gıyas GÜVEN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 47
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 53
SONUÇ 58
EKLER 59
EK : 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 59

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 8
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 9
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 10
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 11
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 11
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 12
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 12
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 13
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 16
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 24
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 26
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 28
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 28
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 29
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 30
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 31
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 35
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 37
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 39
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 40
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 40
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 41
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 43
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 44
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 45
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 46
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 47
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 49
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 50
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 52
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 54
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 55
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 56
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 33
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 36
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 38
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 48
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 48
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 50
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 51
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 52
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 57

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Ağrı İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 186 işyerinden veri derlenmiştir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 672 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 3 bin 932 çalışan erkeklerden, 740 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 25'i, kadınların ise yüzde 18'i Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 25 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve iletişim, ikinci sırada İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve üçüncü sırada bulunan Ulaştırma ve Depolama sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde çalışan sayısı ortalama 129'dur. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Ağrı ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Hizmet ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Ağrı ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Ağrı ili açık iş oranı bakımından 0,5 puanlık az bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,4 ile İnşaat ve yüzde 3.1 ile Eğitim sektörüdür. Ağrı ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; Nitelik Gerektirmeyen Meslek Mensupları olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 31,5'tir. İkinci sırada ise Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu bulunmaktadır. Ağrı ilinde açık işlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi(İnşaat), Kasiyer ve Sekreterdir. İl genelinde açık işlerin yüzde 15,1'i için Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Mesleki Bilimsel ve Teknik faaliyetler sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 25 i eleman temininde güçlük çekmektedir. Ağrı ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Profesyonel Meslek Grupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 50'i söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Şoför-Yük Taşıma mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği

sırasıyla Aşçı, Pazarlamacı, İnşaat Ustası ve Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi(Seracı) meslekleri takip etmektedir. Ağrı ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işverenlerin yüzde 18,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 1,6 ile Türkiye geneli istihdam artış oranı ile benzerlik göstermektedir.

GİRİŞ

Ağrı İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Ağrı İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Ağrı ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Ağrı ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

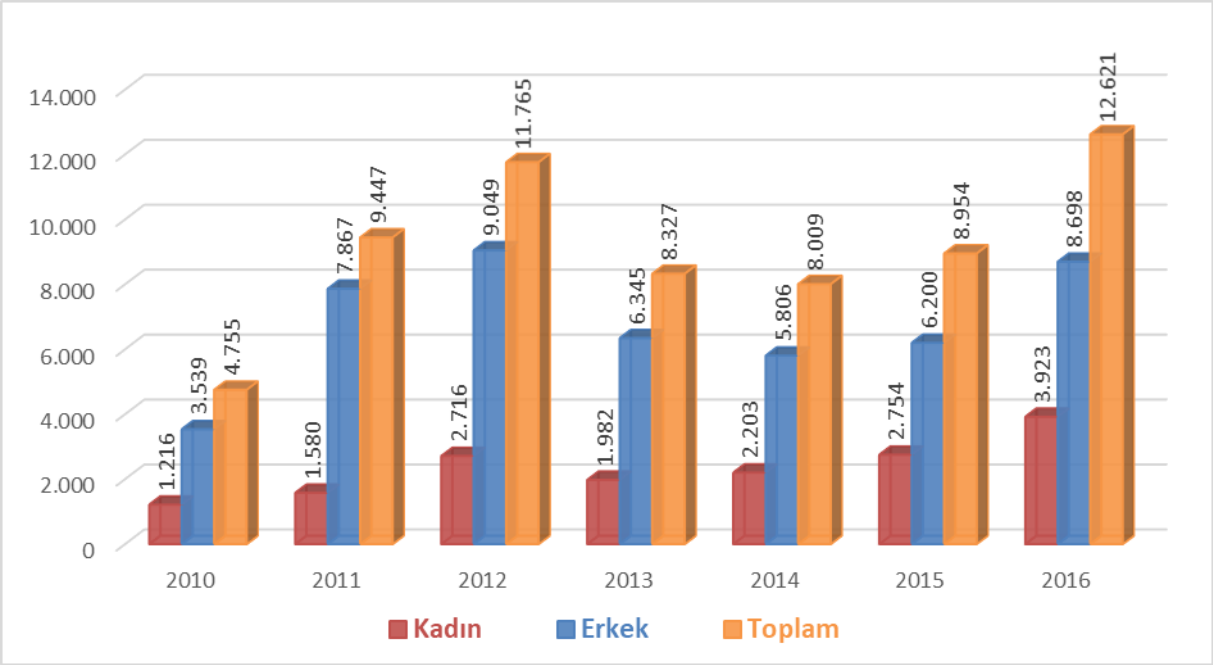

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 12 bin 621 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 8 bin 698'ini erkekler, 3 bin 923'ünü kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 7 bin 866 artmıştır. Bu

artışın 2 bin 707 ‘sini kadınlar, 5 bin 159 ’unu erkekler oluşturmuştur. 2016 yılı itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 31,1’i kadınlardan, yüzde 68,9’u erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.753	3.330	5.083
Beden İşçisi (Temizlik)	646	738	1.384
Beden İşçisi (İnşaat)	17	597	614
Büro Memuru (Genel)	212	312	524
Servis Şoförü (Okul)	2	457	459
Temizlik Görevlisi	24	235	259
Çoban/Sürü Yönetimi Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	15	121	136
Büro İşçisi	51	80	131
Temizlik Görevlisi (Hastane)	7	98	105
Satış Danışmanı	26	63	89

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1’de Ağrı ilinde mesleklere göre başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 5 bin 83 başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %40’ını oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Çocuk Gelişim Elemanı, Sekreter, Evde Çocuk Bakım Elemanı, Ön Muhasebeci, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Erken Çocukluk Eğitim Elemanı/Öğretmen Yardımcısı meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Şoför-Yük Taşıma mesleği ile farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda kadınların erkeklere göre daha nitelikli mesleklerde farklılaşma ortaya koyduğu söylenebilmektedir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR’a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2’de yıllar itibariyle Ağrı ili için İŞKUR’a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

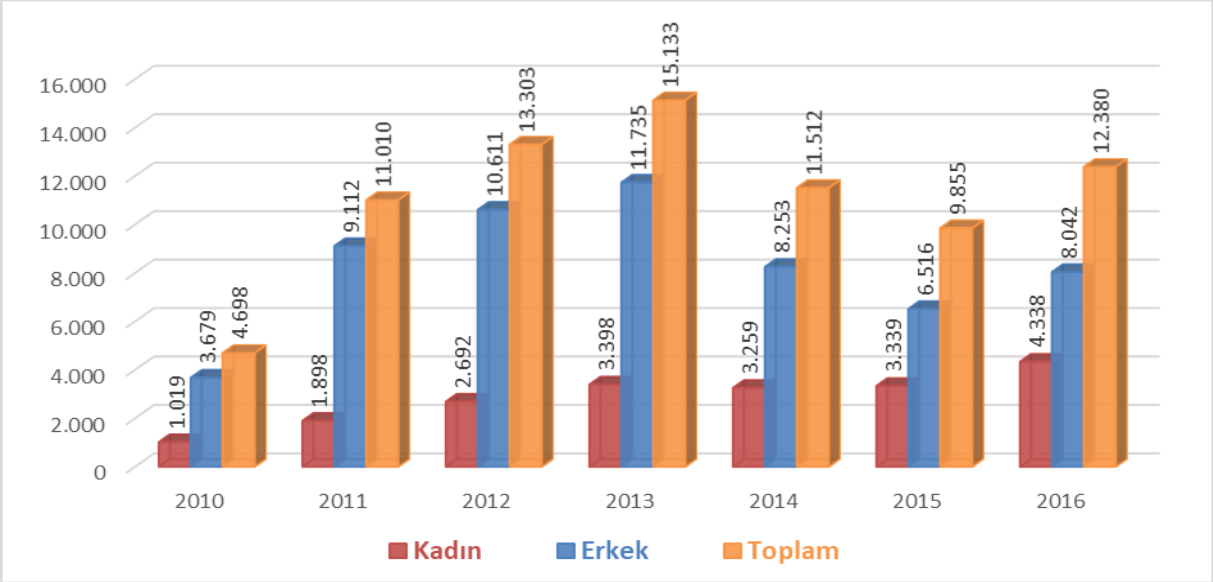

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Ağrı ilinde İŞKUR'a kayıtlı 4 bin 698 işsizin 3 bin 679'u erkeklerden, geri kalan bin 19 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 12 bin 380 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2014 yılındaki düşüş nedeni TYP(Toplum Yararına Programlar) kapsamında işsizlerin büyük bir bölümünün istihdam edilmesidir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında bin 19 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık dört kat artarak 4 bin 338'e yükselmiştir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2.026	3.380	5.406
Beden İşçisi (Temizlik)	803	749	1.552
Beden İşçisi (İnşaat)	23	526	549
Büro Memuru (Genel)	209	270	479
Çoban/Sürü Yönetimi Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	17	144	161
Servis Şoförü (Okul)	0	121	121
Temizlik Görevlisi	18	99	117
Büro İşçisi	45	61	106
Kalorifer Ateşçisi (Katı ve Sıvı Yakıt)	0	105	105
Şoför-Yük Taşıma	0	104	104

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Ağrı ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Ağrı ilinde Kuruma kayıtlı 5 bin 406 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Ağrı ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %44'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmiştir. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru(Genel) gibi mesleklerin yanı sıra Çocuk Gelişim Elemanı, Sekreter, Erken Çocukluk Eğitim Elemanı/Öğretmen Yardımcısı ve Ön Muhasebeci gibi niteliği yüksek mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

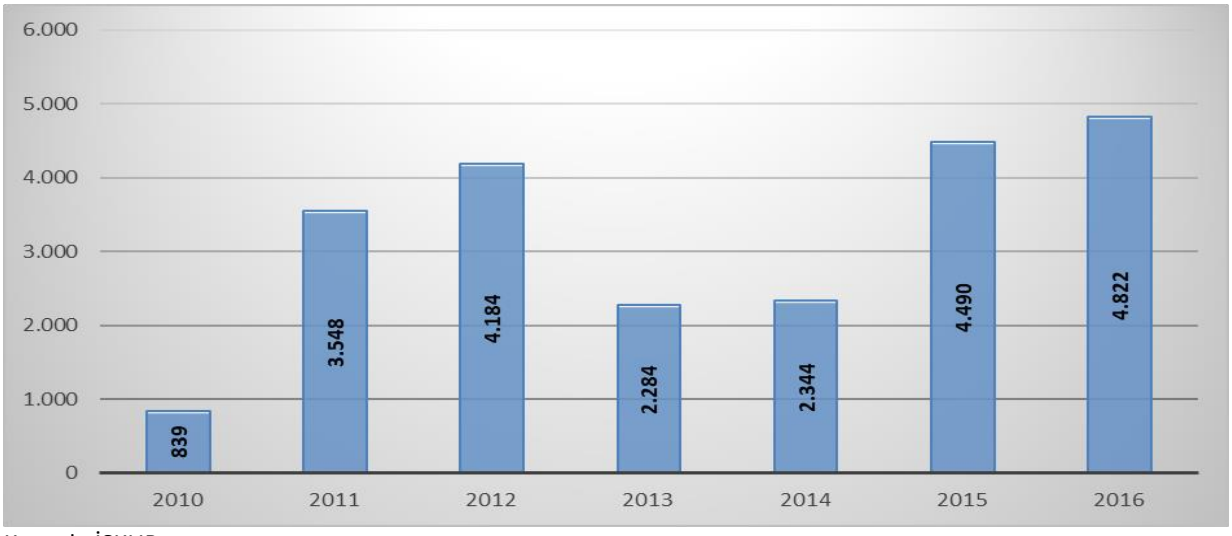

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 839 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 4 bin 822 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2012 yılında artış eğilimi göstermiştir. 2015 yılındaki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 92 oranında artış göstermiştir. Açık iş sayısı 4 bin 822 ile 2016 yılında zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 7'lik gibi bir artış sergilemiştir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
Servis Şoförü (Okul)	1.650
Temizlik Görevlisi	524
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	437
Beden İşçisi (Genel)	421
Beden İşçisi (İnşaat)	292
Beden İşçisi (Temizlik)	263
Ayakkabı İmalatçısı	125
Temizlik Görevlisi (Hastane)	120
Hastane Hizmetlisi	110
Güvenlik Görevlisi	100

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 2016 yılında 4 bin 822 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. İlk sırada bin 650 açık işe sahip Servis Şoförü(Okul) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %34'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

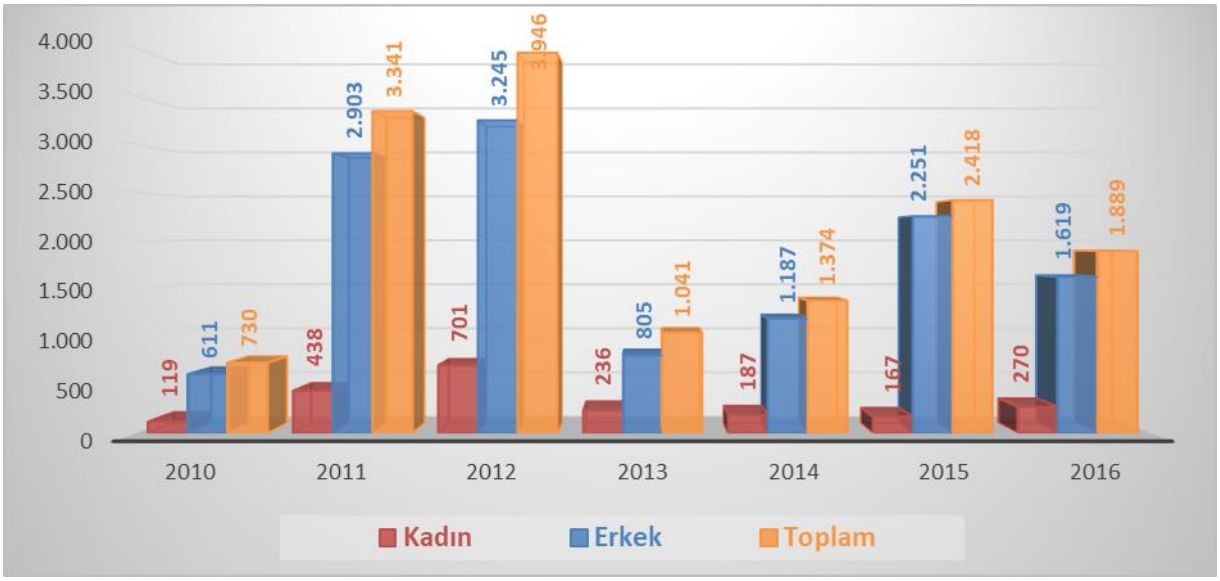

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 730 olan Ağrı ilinde işe yerleştirilenlerin 611'i erkeklerden, geri kalan 119 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2012 yılına kadar artış, 2013 yılında düşüş göstermiştir. 2013 yılından sonra toparlama sürecine girip tekrar yükselişe geçmiştir. 2016 yılında Ağrı ilinde bin 889 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2010 yılından 2016 yılına kadar kadınlarda işe yerleşenlerin sayısı 2 kattan fazla artmıştır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2013 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Servis Şoförü (Okul)	8	490	498
Temizlik Görevlisi (Hastane)	55	326	381
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	68	96	164
Beden İşçisi (Genel)	13	111	124
Beden İşçisi (Temizlik)	23	89	112
Beden İşçisi (İnşaat)	0	105	105
Temizlik Görevlisi	18	70	88
Ayakkabı İmalatçısı	31	28	59
Şoför (Yolcu Taşıma)	0	45	45
Hastane Hizmetlisi	0	25	25

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 498 kişi işe yerleştirmeyle Servis Şoförü(Okul) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %26'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi(Hastane) , Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Servis Şoförü(Okul), Temizlik Görevlisi(Hastane) ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	47	477	632	1.109
2011	30	494	406	900
2012	56	982	1.105	2.087
2013	22	250	414	664
2014	26	351	388	739
2015	34	456	528	984
2016	43	703	403	1.106

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2012 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 56 kursa 982 kadın kursiyer, 1 bin 105 erkek kursiyer katılarak toplam 2 bin 87 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 43 mesleki eğitim kursuna bin 106 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 703'ü kadın, 403'ü erkeklerden oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 63,5'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Erken Çocukluk Eğitim Elemanı/ Öğretmen Yardımcısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Evde Çocuk Bakım Elemanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Erken Çocukluk Eğitim Elemanı/ Öğretmen Yardımcısı
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Parke Taşı Ve Bordür Kaplamacı	Evde Çocuk Bakım Elemanı
Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı	Haberleşme Tesisatı Bakım Ve Onarımcısı	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Yöresel Kilim Dokuyucusu	Halı Dokuyucu (El Tezgahı)
Giysi Tadilatçısı	Arıcı	Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı
El Nakışçısı	Ön Muhasebeci	Haberleşme Tesisatı Bakım ve Onarımcısı
Düz Kirkitli Dokuma Ustası	Makine Nakışçısı	Düz Kirkitli Dokuma Ustası

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan),Erken Çocuk Eğitim Elemanı/Öğretmen Yardımcısı ve Ayakkabı İmalatçısı(sayacı) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Kadınlarda en fazla Erken Çocuk Eğitim Elemanı/Öğretmen, Evde Çocuk Bakım Elemanı ve Ayakkabı İmalatçısı(sayacı) mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilci ve Ayakkabı İmalatçısı(sayacı) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	6	0	8	8
2011	10	8	4	12
2012	17	9	23	32
2013	127	67	124	191
2014	189	91	148	239
2015	352	206	281	487
2016	337	245	394	639

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2012 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2010 yılına göre yaklaşık 56 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında 337 program düzenlenmiş olup toplam 639 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 38,35'i kadınlardan yüzde 61,65'i erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işbaşı eğitim programından 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 31,21 daha fazla kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Büro İşçisi	Büro İşçisi	Büro İşçisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Sekreter	Reyon Görevlisi	Ön Muhasebeci
Ön Muhasebeci	Büro Memuru (Genel)	Reyon Görevlisi
Aşçı Yardımcısı	Ön Muhasebeci	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Satış Danışmanı	Sekreter
Reyon Görevlisi	Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik)	Satış Danışmanı
Örtü altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	Eczane İşçisi	Aşçı Yardımcısı
Satış Danışmanı	Pazarlamacı	Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik)
Bahçıvan	Kasiyer	Örtüaltı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Büro İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Ön Muhasebeci mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Büro İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Sekreter mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Büro İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Reyon Görevlisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2014-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	0	0	0	0
2015	3	26	55	81
2016	6	43	110	153

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 6 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2015 yılına göre 2 kat daha fazladır. Programa 43'ü kadın, 110'u erkek olmak üzere toplam 153 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	15	38	326	364
2011	61	314	2.627	2.941
2012	97	792	5.409	6.201
2013	73	868	4.748	5.616
2014	49	768	2.699	3.467
2015	43	1.217	3.321	4.538
2016	24	521	1.279	1.800

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Ağrı ilinde 2012 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 24 kurs açılmış olup bu programlara 521'i kadın, bin 279'u erkek olmak üzere toplamda bin 800 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	263	181
2011	324	239
2012	632	323
2013	1.088	543
2014	1.721	1.007
2015	1.927	785
2016	2.326	892

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ilinde 2016 yılında toplam 2 bin 326 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 892'si işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar

itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 23 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 13,63 oranında artış göstermiştir.

Tablo 10'da ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	227
Beden İşçisi (Temizlik)	46
Beden İşçisi (İnşaat)	45
Büro Memuru (Genel)	33
Şoför-Yük Taşıma	19
Kamyonet Şoförü	16
Kalorifer Ateşçisi (Katı ve Sıvı Yakıt)	16
Kamyon Şoförü	15
Aşçı	15
Temizlik Görevlisi	13

Kaynak: İŞKUR

Ağrı ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 227 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin yüzde 25,44'ünü oluşturmaktadır. Beden İşçisi(Temizlik) mesleğinde ise bu sayı 46 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Beden İşçisi(İnşaat), Büro Memuru(Genel) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Ağrı ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Ağrı ilinde 186 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 4 bin 672 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Ağrı ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'te Ağrı ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	53
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	47
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	26
Ulaştırma ve Depolama	21
İmalat	10
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	9
Eğitim	7
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	4
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1
Bilgi ve İletişim	1
Genel Toplam	**186**

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Ağrı ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 28,49'u İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 17,8'dir. Bu durumda Ağrı ilinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 25,26'si bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 19 olan Türkiye genelinin üzerinde bulunmaktadır. Ağrı ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden biri İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim sektörü 1'er işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Ağrı ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca

bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Bilgi ve İletişim Faaliyetleri sektöründe bulunan işyerleri mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

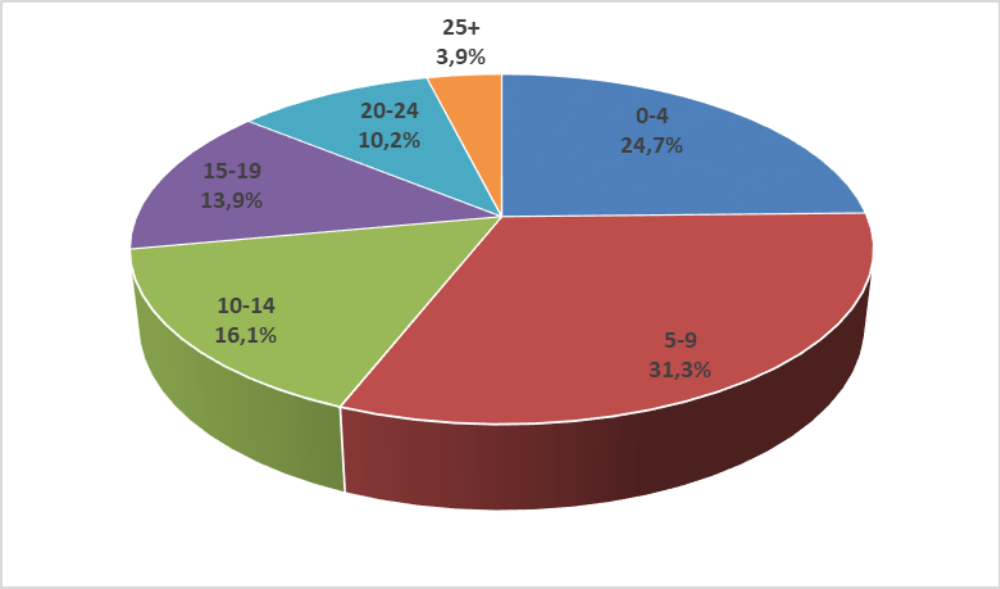

Kaynak: İPA 2017

Grafik 5'te görüldüğü üzere Ağrı ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 31,3'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 16,1'dir. İşyerlerinin yarısından fazlası 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 10 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil6:Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

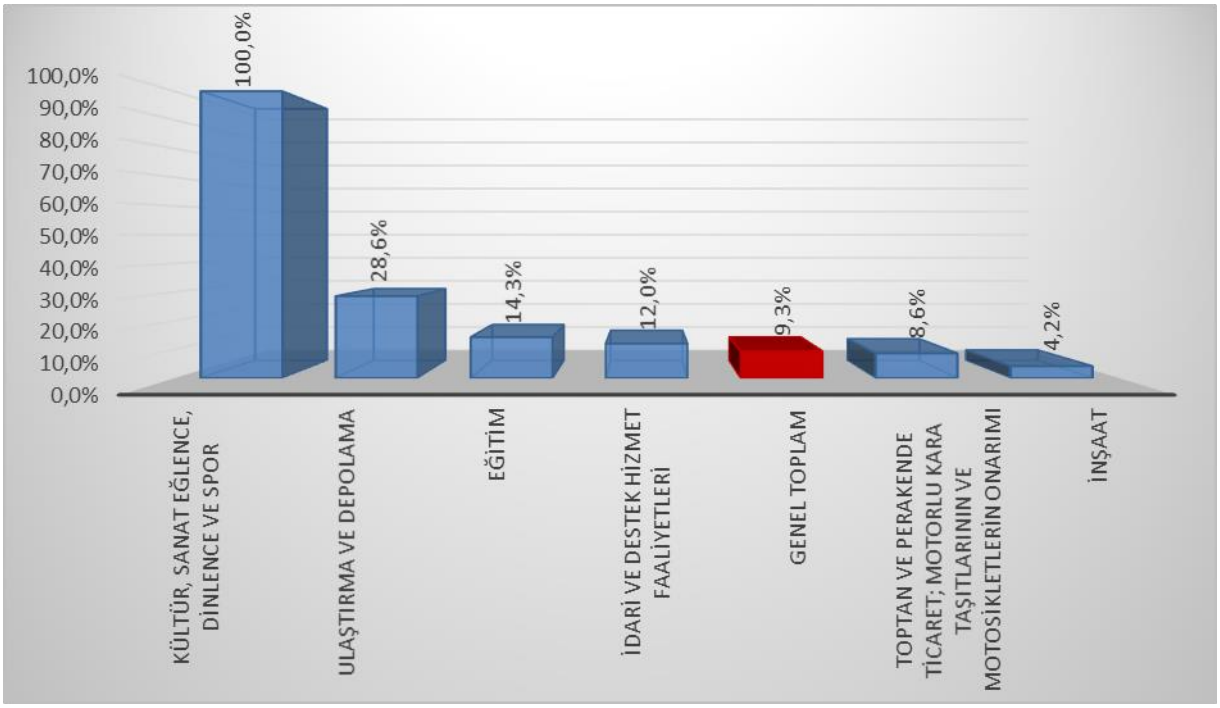

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı part-time çalışan bulunmaktadır. Ağrı ili genelinde bu oran yüzde 9,3 olarak gerçekleşmiştir. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 24,4 ile üçüncü sırada yer almıştır. Ağrı ilinde ikinci sırada Ulaştırma ve Depolama sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 28,6'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 14,3 ile Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışma olmayan işyerlerinde kadın istihdamı daha fazladır. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

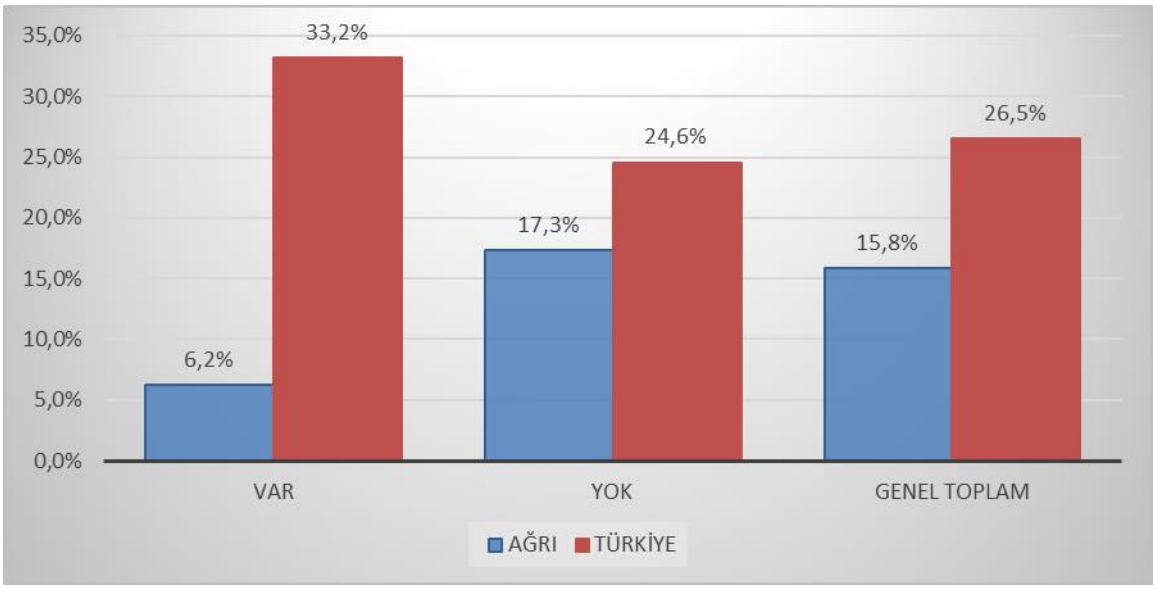

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Ağrı ilinde bu oran yüzde 15,8 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Ağrı ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 6,2 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 17,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Ağrı ilinde Part-time çalışma olmayan işyerlerinde kadın istihdamı daha fazladır.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

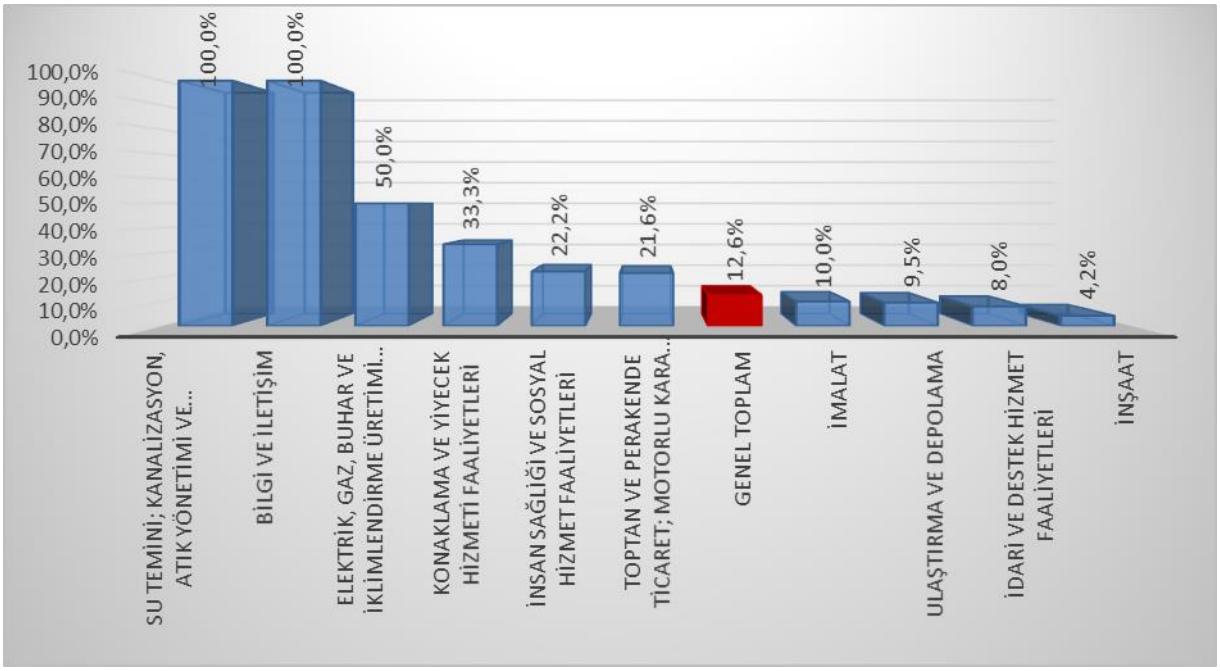

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde işyerlerinin yüzde 12,6'sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Ağrı ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Su Temini, Kanalizasyon Atık Yöntemi ve Bilgi ve İletişim sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamını vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Su Temini, Kanalizasyon Atık Yöntemi sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzenli olması gerektiğinde kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe bu oran yüzde 8 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Ağrı ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Su Temini, Kanalizasyon Atık Yöntemi, Bilgi ve İletişim, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

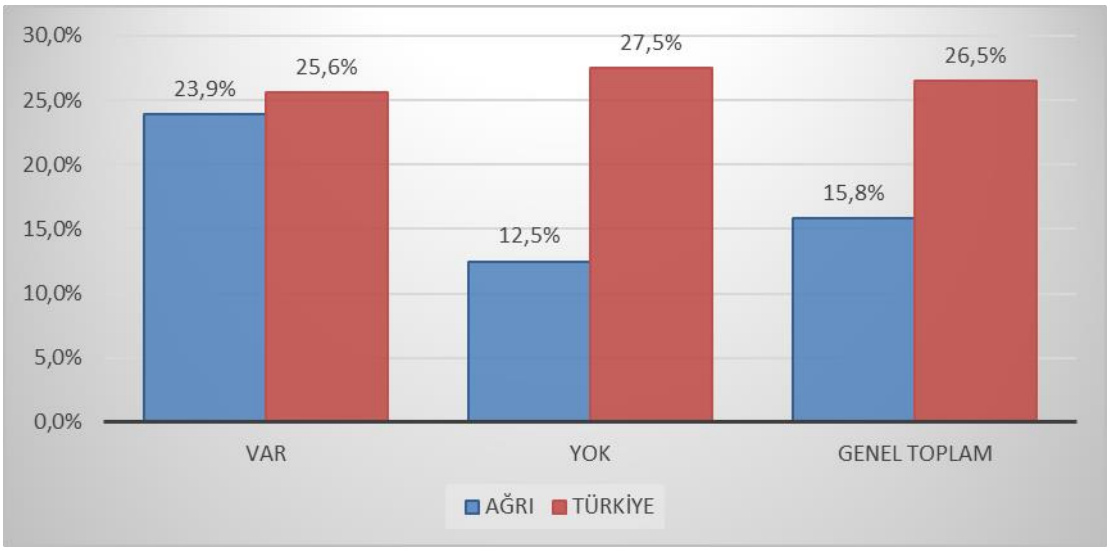

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 23,9'si kadın, yüzde 76,1'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 12,5'ya düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 15,8'sının kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 6 çalışandan 1'i kadın 5'i erkeklerden oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Ağrı ilinde 11,4 puan farkla ile ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

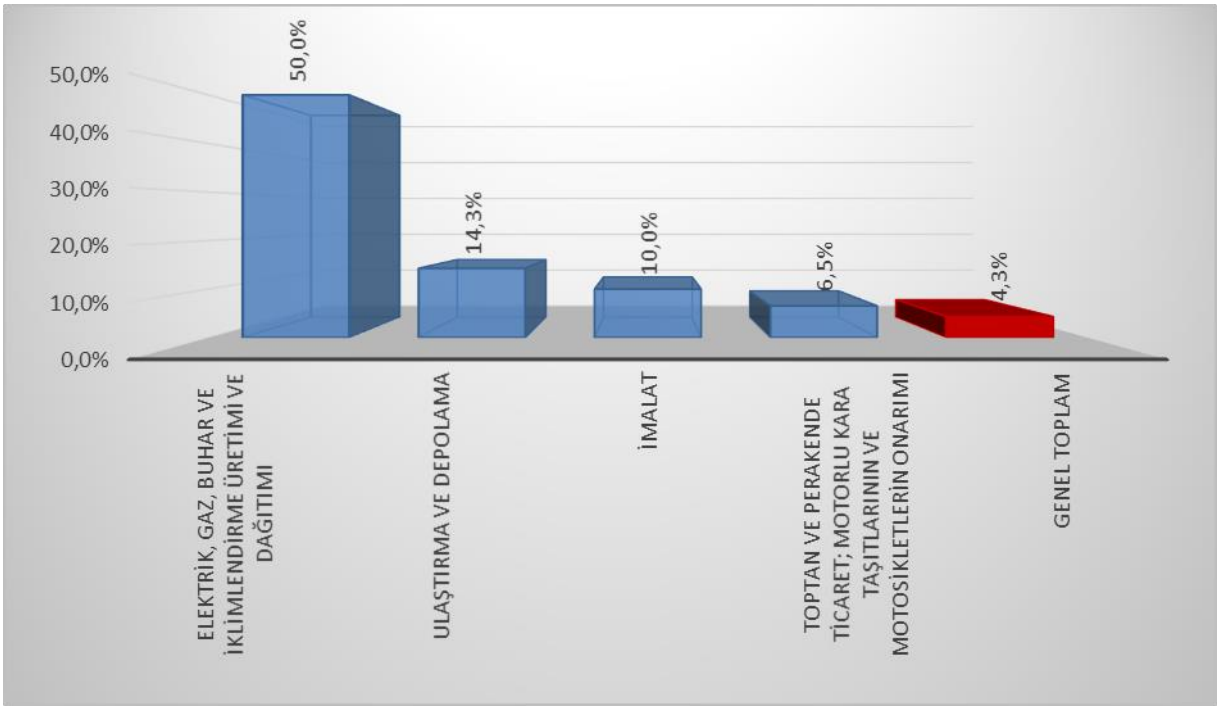

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 50'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 14,3 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Ağrı ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile farklılık göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve Ağrı ilinden farklı olarak ilk iki sektör olarak yüzde 55,2 ile İmalat ve yüzde 30,3 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının az olmasıdır. Ağrı ilinde yoğun olarak Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer alan işverenler olmasına rağmen ihracat yapan işyeri oranı yüzde 6,5 ile son sırada yer almaktadır. İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 10'u ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

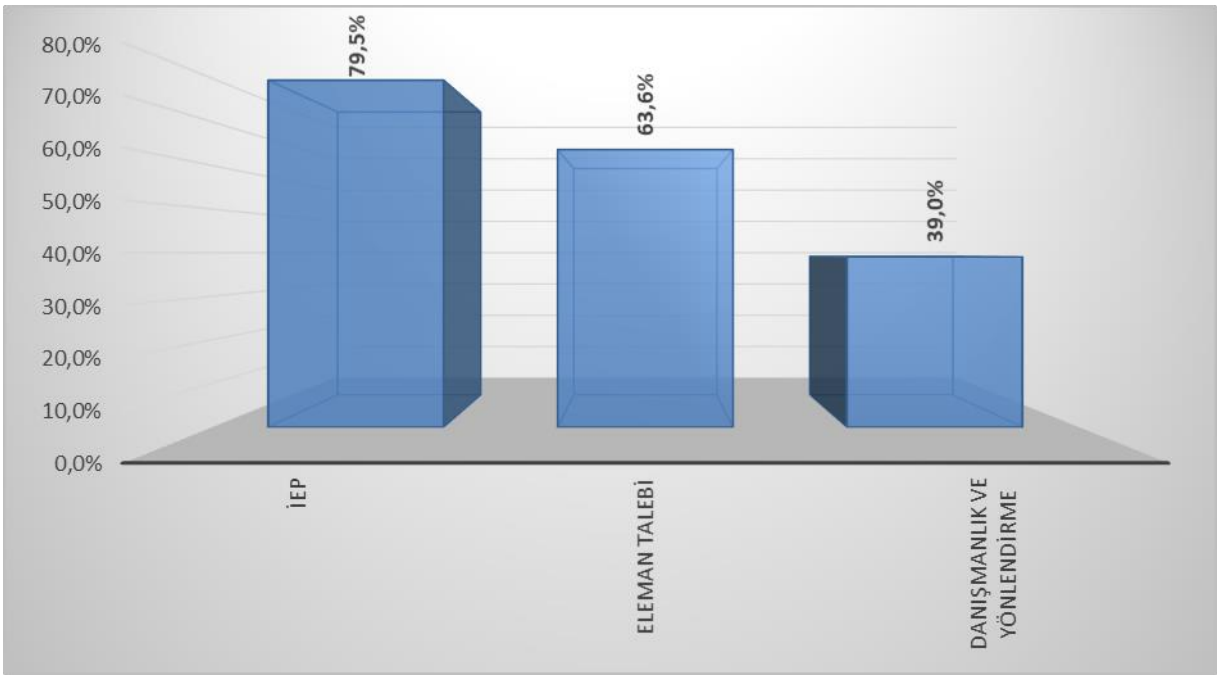

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 62,3'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Ağrı ili için Türkiye ortalamasının üstündedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İşbaşı Eğitim Programı hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 79,5'i İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 63,6'sı Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

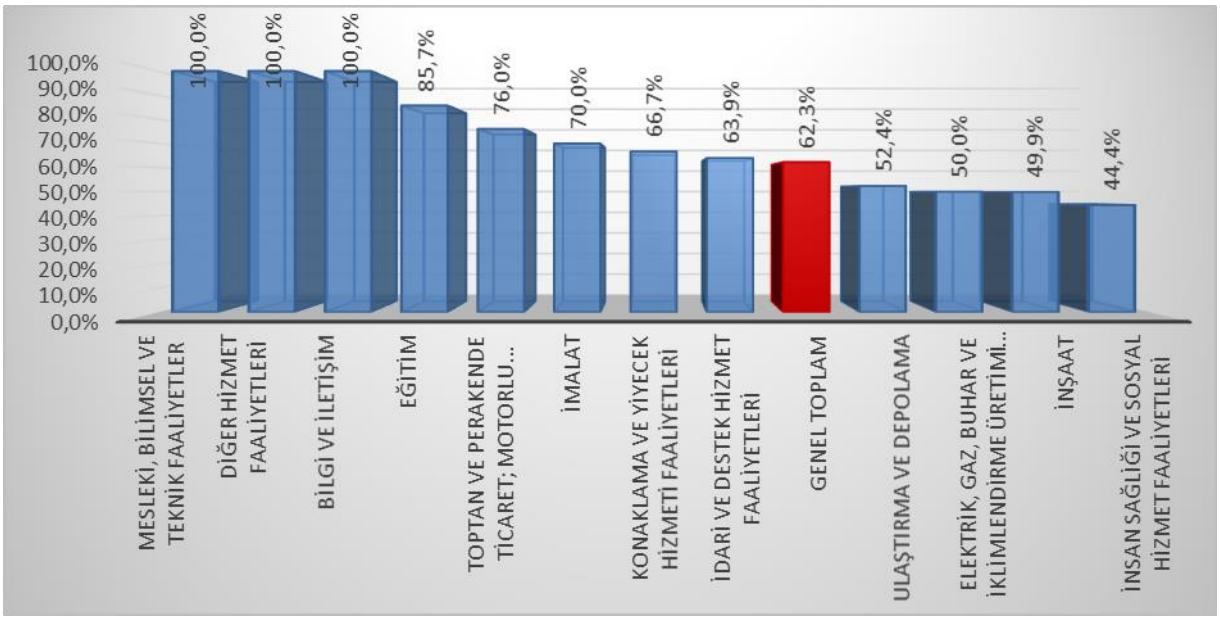

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Ağrı ilinde Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 62,3'ün altında kalarak yüzde 49,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bu oran yüzde 76 olarak ortalamanın üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	51,5%	57,1%	82,9%
İnşaat	20,5%	79,1%	74,9%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	56,1%	56,1%	100,0%
Ulaştırma ve Depolama	27,3%	45,5%	72,7%
İmalat	42,9%	85,7%	42,9%
Eğitim	50,0%	33,3%	100,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	25,0%	100,0%	25,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	-	75,0%	75,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	50,0%	50,0%	100,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	-	-	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-	100,0%	100,0%
Bilgi ve İletişim	100,0%	100,0%	100,0%
Genel Toplam	**39,0%**	**63,6%**	**79,5%**

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde en çok Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'te yer almaktadır. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 75'i işbaşı eğitim programından, yüzde 75'i Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yer alan işyerleri İŞKUR'un sadece İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanmıştır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı, İmalat Eğitim, Bilgi ve İletişim, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri

sektöründe yer alan işyerlerinin hepsi Danışmanlık ve Yönlendirme, Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programından faydalanmışlardır.

İŞKUR'dan eleman talebinde tamamını ile en çok İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Diğer hizmet faaliyetleri ve Bilgi ve iletişim sektörleri bulunmaktadır. Bu oran Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 57,1 ve İnşaat sektöründe ise yüzde 79,1 olarak gerçekleşmiştir. İşyeri ağırlığını yoğun olarak elinde tutan bu üç sektör İŞKUR'dan eleman talebinde bulunarak personel ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Şekil 13'te ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Ağrı ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

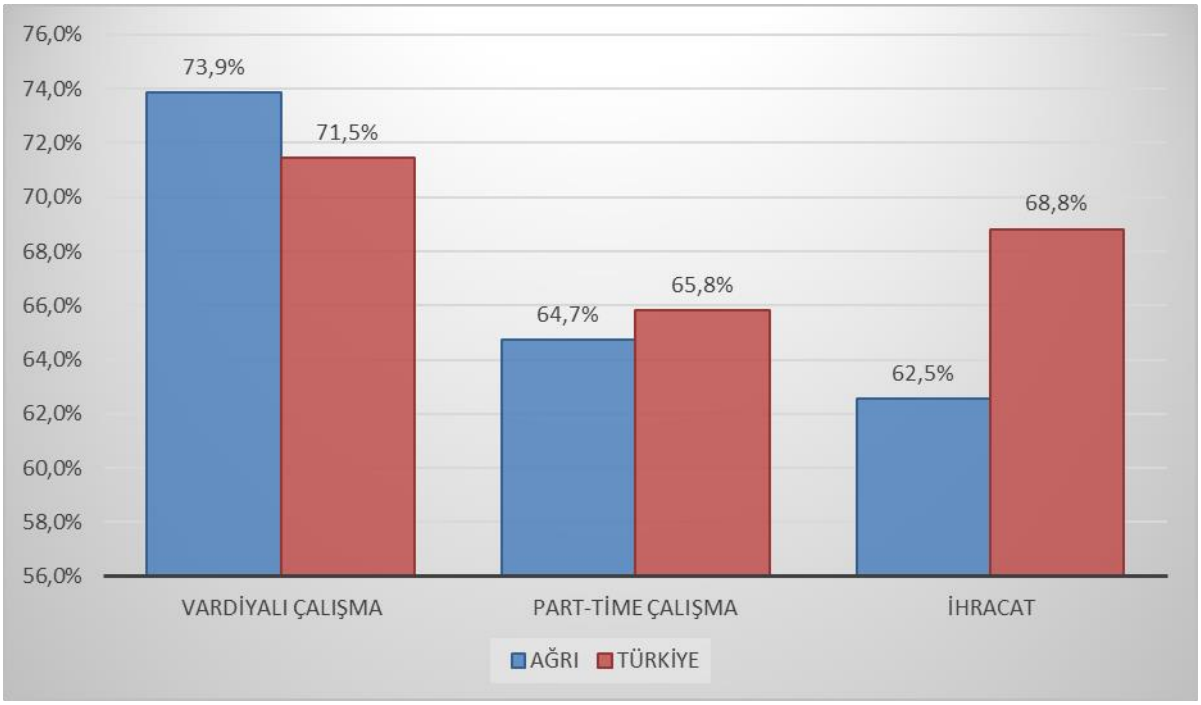

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Ağrı ilinde ise bu oran yüzde 73,9 ile Türkiye ortalamasına üzerinde gerçekleşmiştir. Ağrı ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 12,6'sı vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Ağrı ilinde işyerlerinin yüzde 4,3'ü ihracat yaparken, bu işyerlerinin yaklaşık 3'te 2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin altındadır.

Ağrı ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 64,7'si İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Ağrı ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 672 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 3 bin 932 çalışan erkeklerden, 740 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	135	966	1.101
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	109	980	1.089
Ulaştırma ve Depolama	15	734	749
İnşaat	34	504	537
Bilgi ve İletişim	200	110	310
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	140	141	281
Eğitim	68	148	216
İmalat	6	204	210
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8	66	74
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	11	45	56
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	6	19	25
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5	8	13
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2	7	9
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0	1	1
Genel Toplam	**740**	**3.932**	**4.672**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Ağrı ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe istihdam edilmektedir. Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörünün Ağrı ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 24,56 oranında, kadınlarda ise yüzde 18,29 oranında Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe çalışma oranı yüzde 23,30 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde Bilgi ve iletişim sektörlerinde kadın çalışan sayısı erkek çalışan sayısının yaklaşık iki katı olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

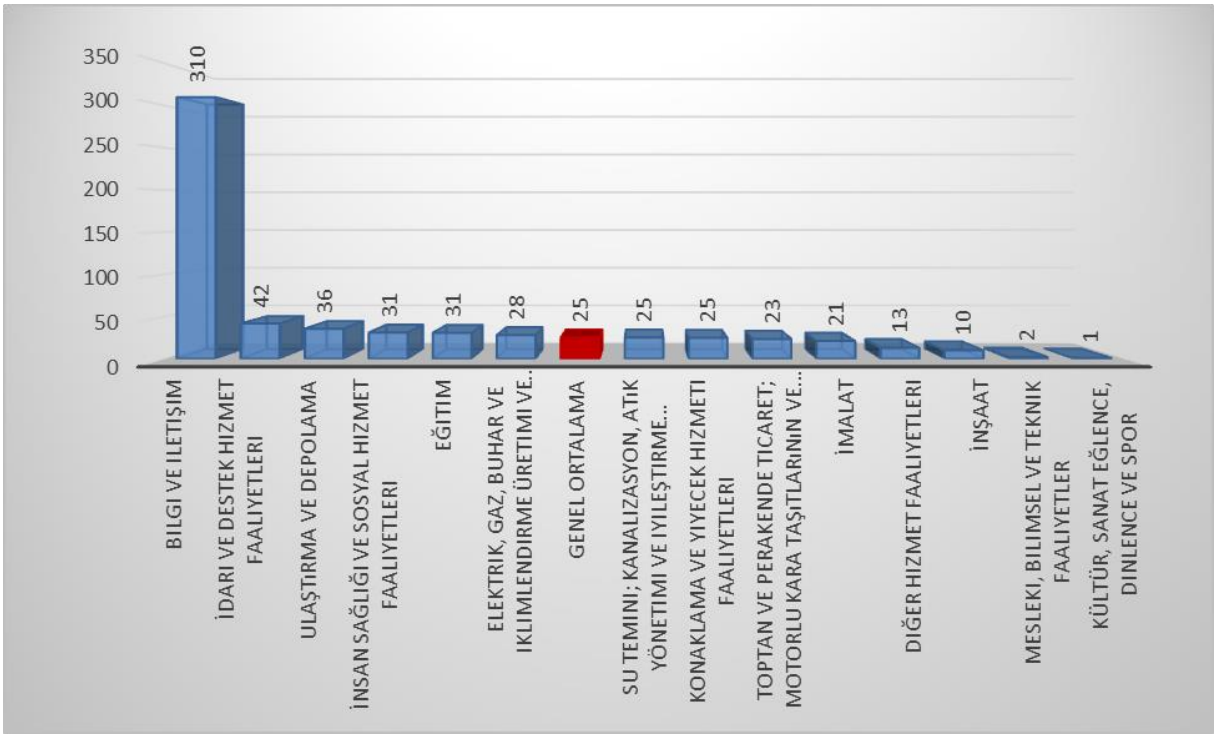

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki Şekil 14'te Ağrı ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 25 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve iletişim sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 310; ikinci sırada bulunan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe 42 kişi ve üçüncü sırada bulunan Ulaştırma ve Depolama sektöründe 36 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'daki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Hizmet ve Satış Elemanları	148	1.004	1.152
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	113	970	1.083
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0	914	914
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	310	236	546
Profesyonel Meslek Mensupları	115	207	322
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	39	234	273
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1	250	251
Yöneticiler	5	93	98
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	9	24	33
Genel Toplam	**740**	**3.932**	**4.672**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Hizmet ve Satış Elemanları Meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 24,66'sı, erkek çalışanların yüzde 25,54'ü ve kadın çalışanların yüzde 19,98'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almakta ve yüzde 23,18'sibu meslekte çalışan barındırmaktadır.

Ağrı ilinde kadınların yüzde 41,9'u Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almakta ve erkeklerden daha fazla bu sektörde çalışmaktadırlar. Erkeklerin ise yüzde 5,2'si Profesyonel Meslek Mensubu gruplarda çalışmaktadır.

Tablo 17: İşletme Yaşı ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	416	861	1.277
5-9	161	1.787	1.949
10-14	68	337	404
15-19	53	418	471
20-24	28	161	189
25+	13	368	382
Genel Toplam	**740**	**3.932**	**4.672**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı ile çalışan sayısı arasında ters yönlü bir ilişkinin olmasıdır. İşyerinin yaşı büyüdükçe çalışan sayısı azalmaktadır. 15-19 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 11,25'i kadınlardan oluşmaktayken, 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 3,4'tür.

İstihdamda bulunanların büyük bir çoğunluğu yeni kurulan işyerlerinde çalışmaktadır. Ayrıca genç yaştaki işyerleri Ağrı ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir. İşyerlerinin çalışan sayısının yarısından fazlası 0-4 ve 5-9 yaş aralığında yer alan işyerleri oluşturmaktadır. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Temizlik Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Servis Şoförü (Okul)	Sekreter	Servis Şoförü (Okul)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Elemanı (Perakende)	Beden İşçisi (İnşaat)
Beden İşçisi (İnşaat)	Ön Muhasebeci	Tır-Çekici Şoförü
Tır-Çekici Şoförü	Hemşire	Şoför (Yolcu Taşıma)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Reyon Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Beden İşçisi (Temizlik)	Çocuk Bakım Elemanı (Özel Eğitim Gerektiren Bireyler)	Beden İşçisi (Temizlik)
Satış Elemanı (Perakende)	Beden İşçisi (Temizlik)	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'da ise Ağrı ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk beş mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Temizlik Görevlisi mesleği hem kadınlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ikinci mesleği oluşturmaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde erkeklerden farklı olarak Sekreter, Satış Elemanı, Ön Muhasebeci, Hemşire, Reyon görevlisi ve Çocuk Bakım Elemanı (Özel Eğitim Gerektiren Bireyler) bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile

aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

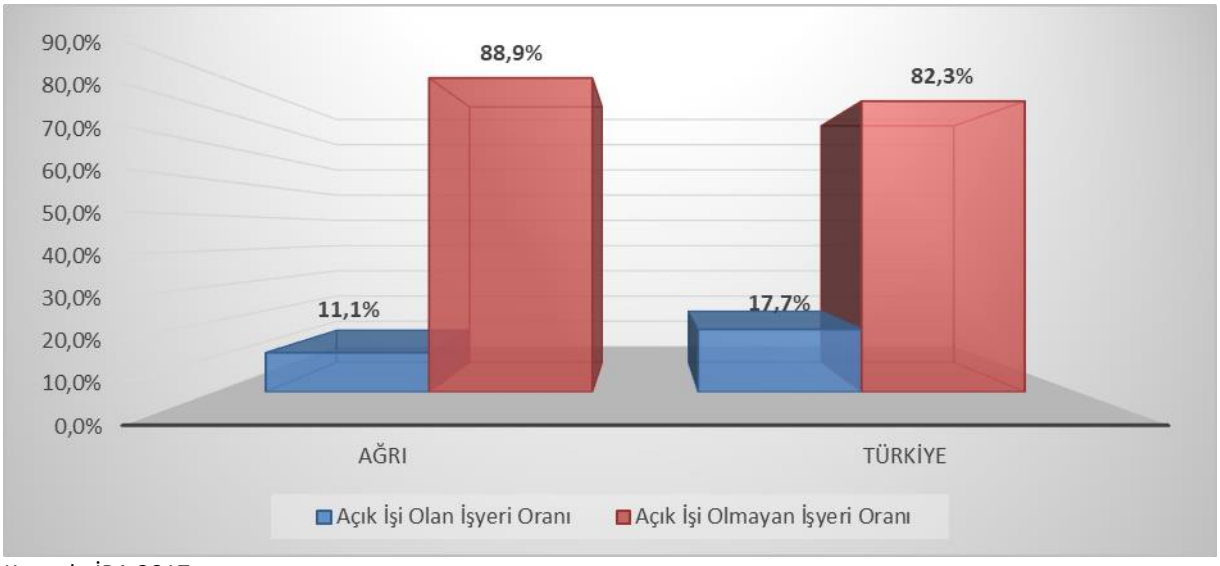

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 11,1'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Ağrı ilinde 57 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İnşaat	19
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	17
Eğitim	7
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3
Ulaştırma ve Depolama	3
İmalat	2
Genel Toplam	**57**

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İnşaat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 57 kişilik açık işin yüzde 33,3'ünde tekabül eden 19 kişilik kısmı İnşaat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret, Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İnşaat	3,4%	42,9%
Eğitim	3,1%	20,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2,1%	13,1%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	1,6%	11,1%
İmalat	0,9%	10,4%
Ulaştırma ve Depolama	0,4%	9,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,3%	4,0%
Genel Toplam	**1,2%**	**11,1%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Ağrı ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Ağrı ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 99 kişilik dolu kadronun yanında 1 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,4 ile İnşaat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da İnşaat sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 42,9'unde açık iş bulunmaktadır. Eğitim sektörünü yüzde 20, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 13,1 ile takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

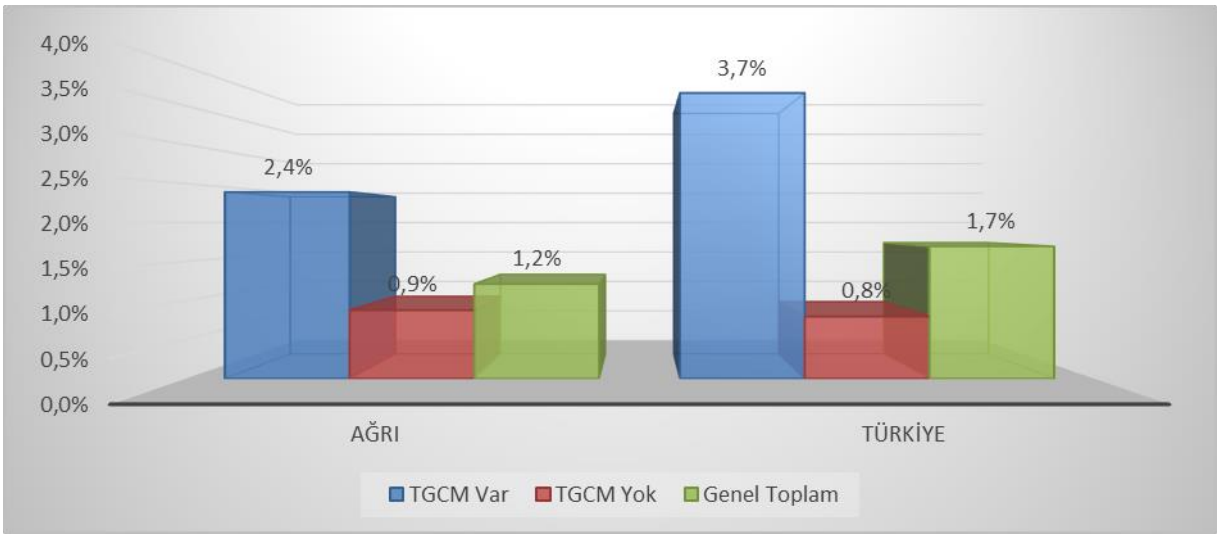

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,4; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,9 olarak gerçekleşmiştir. Ağrı ilinin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

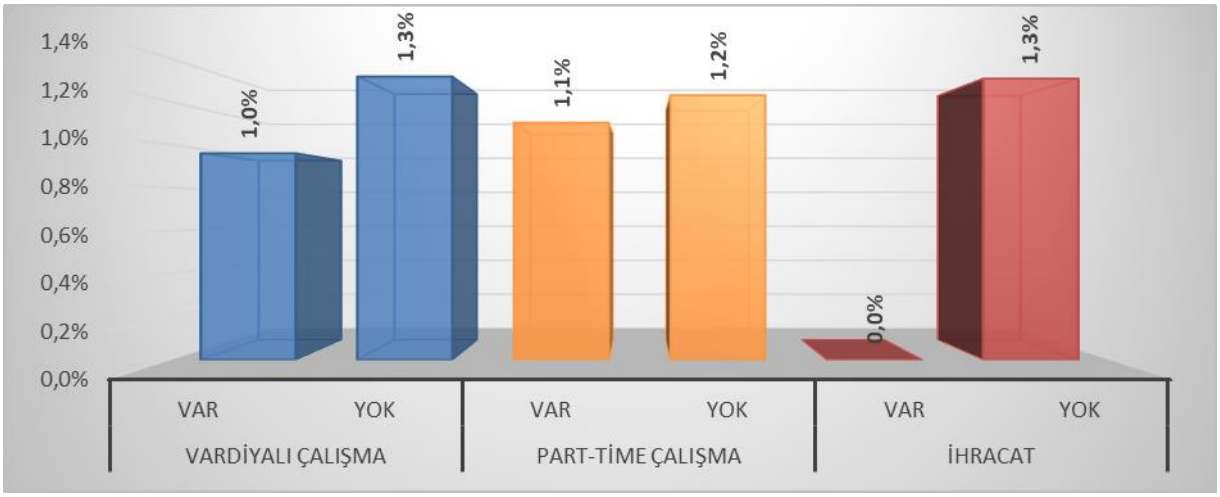

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,3 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan

işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,1, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,2'dir. İhracat yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,3 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

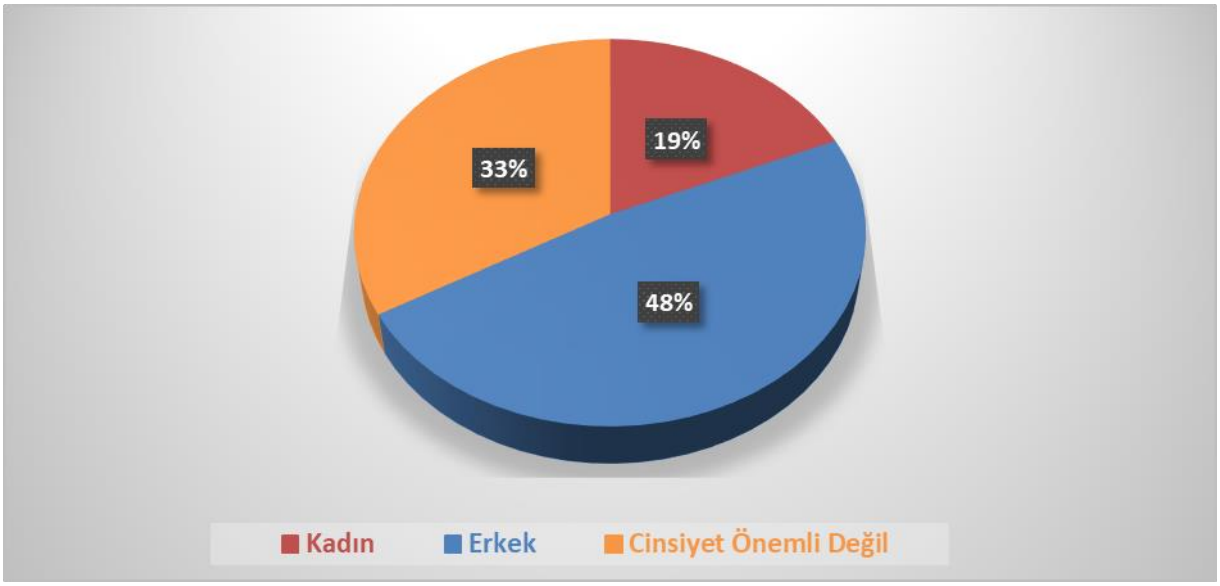

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Ağrı ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 48'inde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 19 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 33 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

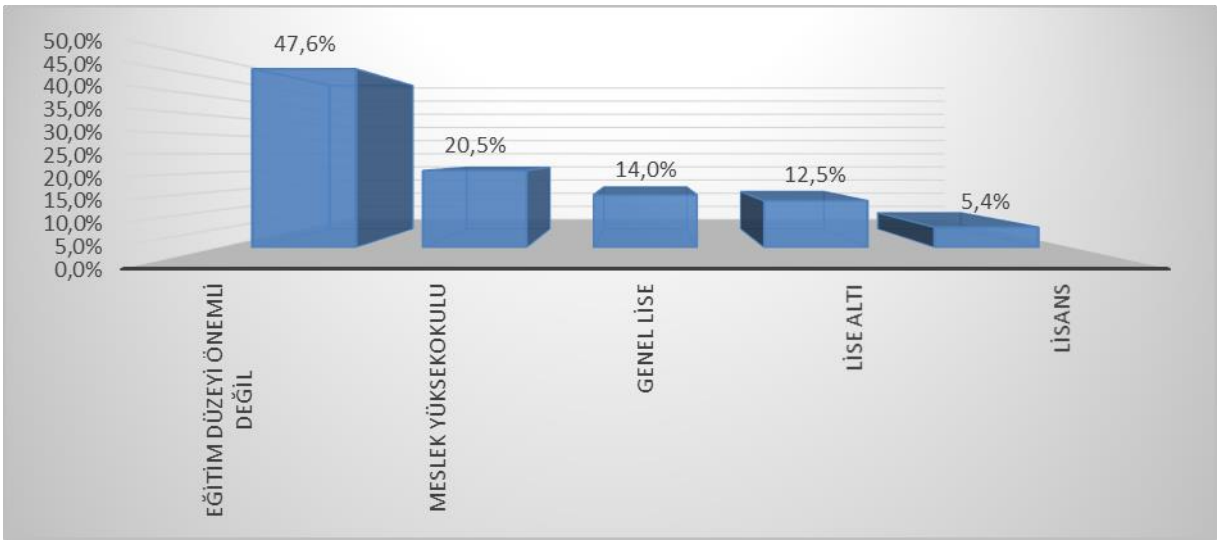

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde eğitim düzeyi önemli değil tarafı büyük bir oran oluşturmaktadır.

Ağrı ilindeki açık işlerin yüzde 47,6'sında işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise Meslek Yüksekokul seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 5,4 ile lisanstır.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

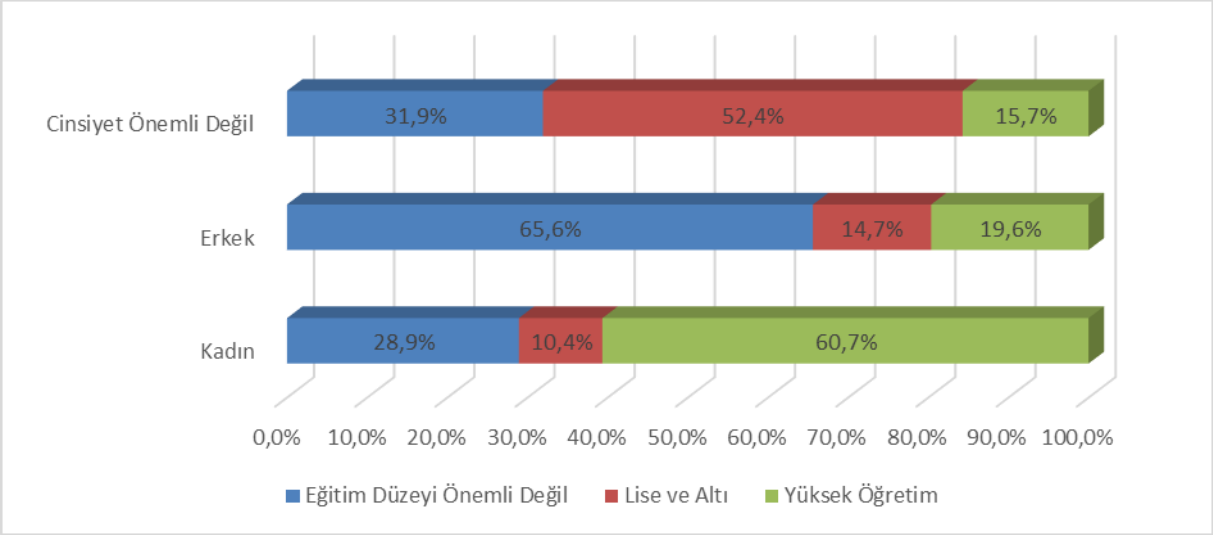

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda Yüksek Öğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Ayrıca erkeklerde talep edilen açık işlerde herhangi bir eğitim seviyesinin istenmemesi kadınlara göre daha fazladır. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre daha azdır.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'de Ağrı ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İnşaat	52,9%	5,9%	41,2%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	82,4%	17,6%	0,0%
Eğitim	0,0%	57,1%	42,9%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Ulaştırma ve Depolama	66,7%	33,3%	0,0%
İmalat	50,0%	0,0%	50,0%
Genel Toplam	**47,6%**	**26,5%**	**25,9%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece bir sektör bulunmaktadır. Bu sektör, İdari ve destek hizmet faaliyetleridir. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Toptan ve perakende ticaret sektöründeki açık işlerin yüzde 82,4 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise Ulaştırma ve Depolama sektörü olmuştur. İnşaat sektöründeki açık işlerin yüzde 52,9'unda işverenler "eğitim seviyesi önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 5,9'u da lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektör ise; İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

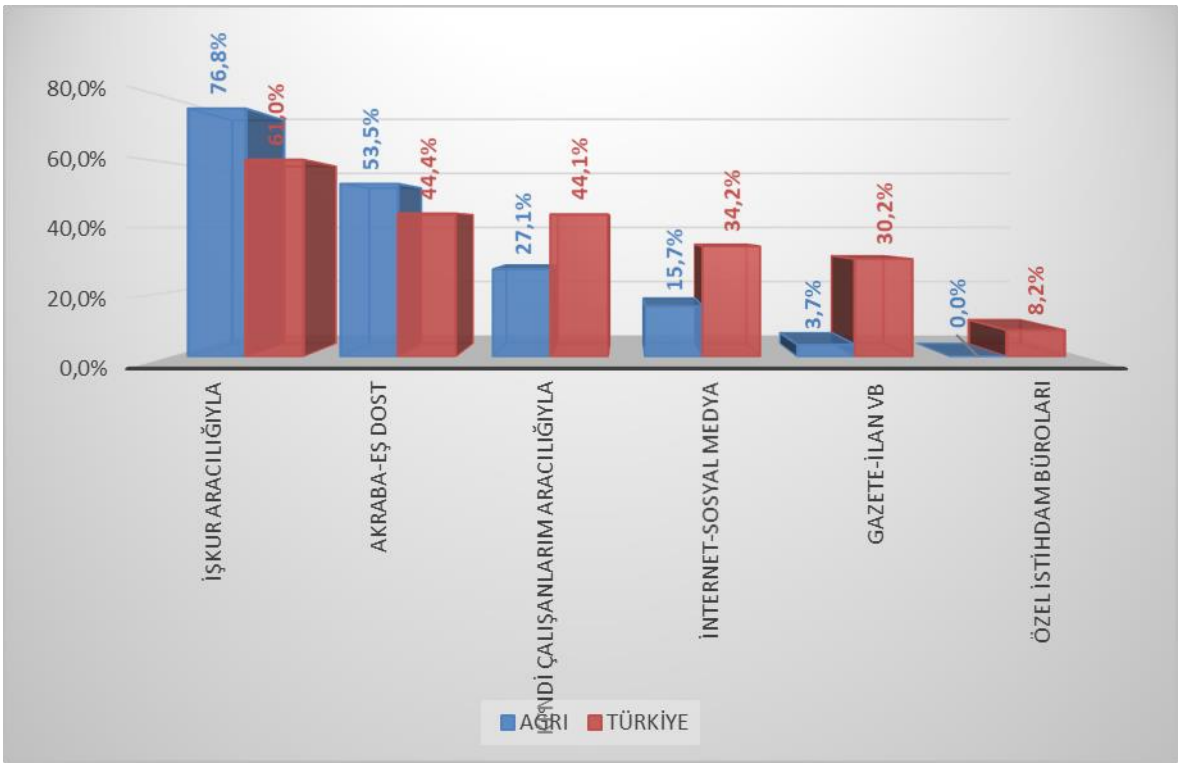

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Ağrı ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Ağrı ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 76,8 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir. Ağrı ilinde işverenler daha sonra Akraba-Eş Dost aracılığıyla arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 27,1'i kendi Çalışanlarım Aracılığı ile aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları Ağrı ilinde arama kanalı olarak kullanılmamaktadır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	88,8%	62,7%	18,7%	0,0%	0,0%
Lise altı	100,0%	100,0%	55,9%	0,0%	15,5%
Genel lise	0,0%	12,5%	12,5%	74,8%	12,8%
Meslek yüksekokulu	81,2%	36,7%	36,7%	8,5%	0,0%
Lisans	100,0%	35,6%	35,6%	64,4%	0,0%
Genel Toplam	**76,8%**	**53,5%**	**27,1%**	**15,7%**	**3,7%**

Kaynak: İPA 2017

Lise Altı eğitiminde talep verilen açık işlerde İnternet-Sosyal Medya, Meslek Yüksekokulu eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde Gazete-İlan vb. arama kanalı hiç kullanılmamıştır. Lise altı eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerin tamamını İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Lise altı talebinde yüzde 15,5; Genel lise talebinde yüzde 12,8 oranında Gazete-İlan vb arama kanalı olarak kullanılmıştır. Meslek Yüksekokul mezunu talep edilen açık işler oranı yüzde 81,2 ve Lisans mezunu talep edilen açık işler oranının tamamı İŞKUR ile aranmaktadır. Genel olarak Ağrı İlinde arama kanallarından İŞKUR yüksek oranda tercih edilmektedir.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR ve Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalını tercih ederken; Gazete-İlan vb. arama kanalı en az tercih edilmiştir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

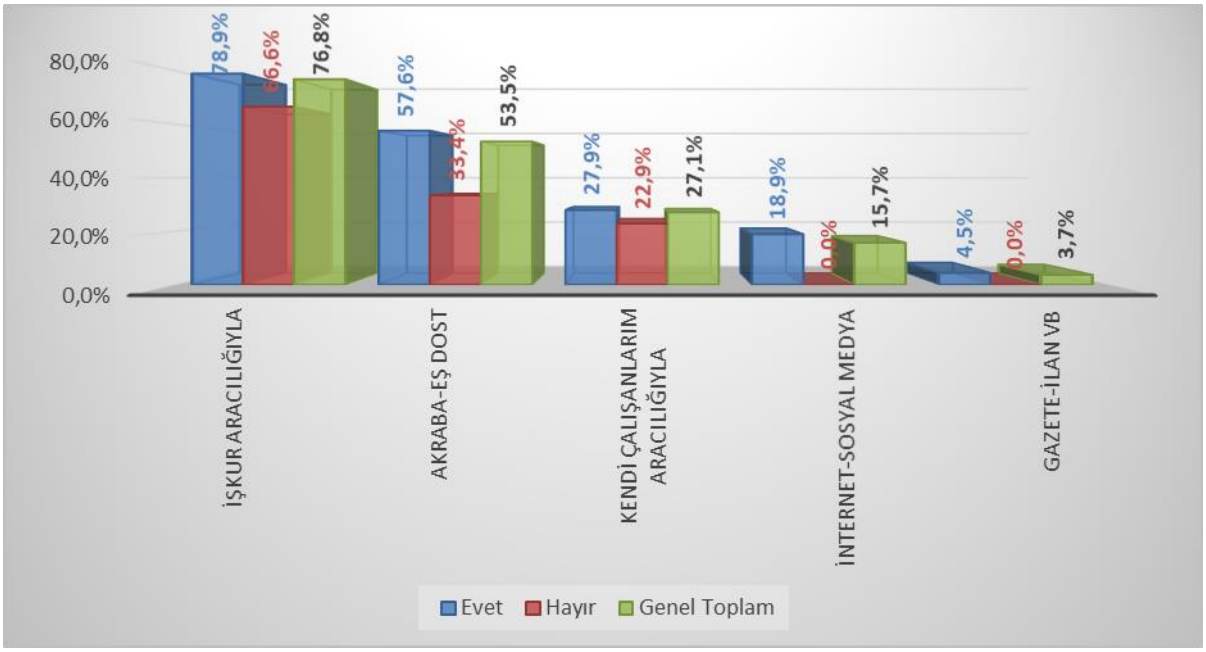

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 78,9 gibi önemli bir oranda İŞKUR ikinci sırada yüzde 57,6 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 33,4'ü Akraba-Eş dost aracılığı ile karşılamaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 4,5 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde kendi çalışanları arama kanalını yüzde 22,9 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	-	2	4	2
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	2	-	-	3	2	3
Bilgisayar kullanımı	5	3	2	5	5	4
Takım Çalışması	4	-	-	4	3	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	-	-	6	9	6
İletişim ve İfade Yeteneği	7	4	-	8	7	7
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	8	-	-	7	6	8
Proje Tabanlı Çalışma	9	-	-	9	8	9

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Ağrı ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Bilgisayar kullanımı Takım Çalışması, Satış ve Pazarlama Becerisi, İletişim ve İfade Yeteneği Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı ve Proje Tabanlı Çalışma gelmektedir.

Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, en çok İŞKUR, Akraba-Eş Dost, İnternet Sosyal Medya arama kanalı ve kendi çalışanlarım aracılığıyla istenmiştir. Gazete İlan vb. arama kanalında en çok Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istenen açık işler talep edilmiştir. İŞKUR aracılığı ile aranan açık işlerde en çok Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe talep edilmiştir.

Gazete-ilan vb ve arama kanalı ile aran açık işlerde Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Takım Çalışması, Satış ve Pazarlama Becerisi, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme ile Proje Tabanlı Çalışma becerisi istenmemiştir. İnternet-Sosyal Medya Arama kanalı vasıtası ile aranan açık işlerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Satış ve Pazarlama Becerisi, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Proje Tabanlı Çalışma İletişim ve İfade Yeteneği Takım Çalışması becerisi talep edilmemiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Ağrı	Açık İş Sayısı
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	2
Profesyonel Meslek Mensupları	12
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	18
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8
Hizmet ve Satış Elemanları	7
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	2
Genel Toplam	**57**

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; Nitelik Gerektirmeyen Meslek Mensupları olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 31,5'tir. İkinci sırada ise Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Ağrı ili için tespit edilen yüzde 1,2'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 5,7 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Profesyonel Meslek Mensupları Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel meslek gurupları gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

AĞRI	Açık İş Oranı
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	5,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	3,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,6%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,2%
Genel Toplam	**1,2%**

Kaynak: İPA 2017

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş oranı en fazla görünmektedir. İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Hizmet ve Satış

Elemanları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Meslekleridir.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	29,7%	54,6%	-	31,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	20,2%	15,0%	-	11,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20,2%	8,0%	20,9%	14,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-	3,6%	-	1,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-	-	10,5%	3,5%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	-	7,4%	-	3,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	9,6%	7,3%	21,5%	12,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	20,2%	4,0%	47,1%	21,4%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 20,2 oranında Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları gelmektedir. Bunları takip eden yüzde 9,6 oranında Hizmet ve Satış Elemanları; meslek gruplarında istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise bütün meslek grubunda olduğu görülmektedir. Örneğin; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montaj meslek grubunda açık işlerde kadın işgücü tercihinde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 7,4'si bu meslek grubunda verilmiştir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmayan iş yerleri oranı büyük bir alana sahiptir. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 47,1'inde işverenler "cinsiyet önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olmuştur.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada Takım Çalışması İletişim ve Bilgisayar kullanımı gelmiştir. Daha sonra ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) daha sonra Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile İletişim ve İfade Yeteneği becerileri önemlidir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ise İlk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Bilgisayar kullanımı ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi talep edilmektedir.

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek grubunda en çok talep edilen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olmuştur. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe talep edilmiştir. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi istenirken Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda üçüncü sırada Satış ve Pazarlama Becerisi istenmektedir.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	-	1	3	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4	5	2	1	-	1	2	3	2
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4	1	-	-	-	-	-	-	3
Bilgisayar kullanımı	3	4	-	-	2	-	-	-	4
Takım Çalışması	2	-	-	-	4	-	5	2	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	6	-	-	-	2	3	-	6
İletişim ve İfade Yeteneği	-	3	-	-	-	-	-	4	7
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	-	-	-	3	-	5	-	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	-	-	-	-	-	4	-	9

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	60,7%	6,1%	-	100,0%	-
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	65,9%	-	-	100,0%	33,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	74,3%	-	-	73,5%	74,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-	-	-	-	100,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-	-	-	100,0%	-
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	100,0%	-	-	50,0%	-
Hizmet ve Satış Elemanları	85,7%	14,3%	-	57,3%	71,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	9,0%	-	73,4%	51,0%	9,0%
Genel Toplam	**53,5%**	**3,7%**	**15,7%**	**76,8%**	**27,1%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Yönetici meslek grubuna ait açık işler ise İŞKUR aracılığı ile aranmamaktadır.

Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek gurubundaki iş yerlerin tamamı Kendi Çalışanlarım Aracılığı arama kanalı ile çalışacak personel aramaktadır. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gurubundaki iş yerlerinin tamamı açık işlere akraba-Eş dost aracılığı ile çalışacak personel aramaktadır. Hizmet ve Satış Elemanları meslek gurubundaki iş yerleri birden fazla arama kanalları kullanarak personel aramaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beden İşçisi (İnşaat)	-	2	-	-	-	-	-	-	1
Kasiyer	4	5	1	3	-	-	-	-	2
Sekreter	-	3	-	-	-	-	-	2	1
Ön Muhasebeci	1	-	3	-	-	-	4	-	2
Hemşire (Yenidoğan)	-	-	-	-	-	-	-	-	1
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	-	1	-	-	1	-	2	2	2
Temizlik Görevlisi	-	1	-	-	-	-	-	-	2
Pazarlamacı	-	2	-	-	-	1	-	-	-
Halkla İlişkiler Görevlisi	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sigortacılık Meslek Elemanı	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Ağrı ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi(İnşaat) mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yer almaktadır. Kasiyer mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Hesap Yapabilme gelmektedir. Sekreter mesleği için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yer almaktadır. Ön Muhasebeci mesleğinde ilk sırada bilgisayar kullanımı becerisi, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
Beden İşçisi (İnşaat)	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Kasiyer	Halkla İlişkiler Görevlisi	Ön Muhasebeci
Hemşire (Yenidoğan)	Sigortacılık Meslek Elemanı	İnşaat Teknolojisi Teknikeri
Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci	Pazarlamacı
Sekreter	Kasiyer	İnşaat Mühendisi
Temizlik Görevlisi		Kamyonet Şoförü
Halkla İlişkiler Görevlisi		Şoför-Yük Taşıma
Sigortacılık Meslek Elemanı		Kasiyer
İnşaat Teknolojisi Teknikeri		Depo Görevlisi (Gıda)
Pazarlamacı		Bilet Satış Elemanı (Gişe/Banko)

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi(İnşaat), Kasiyer, Hemşire(Yeni Doğan), Ön Muhasebeci, Sekreter, Temizlik Görevlisi, Halkla İlişkiler Görevlisi, Sigortacılık Meslek Elemanı, İnşaat Teknolojisi Teknikeri ve Pazarlamacıdır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Temizlik Görevlisi, Halkla İlişkiler Görevlisi, Sigortacılık Meslek Elemanı, Ön Muhasebeci ve kasiyerdir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan mesleklerde Beden İşçisi(İnşaat), Ön Muhasebeci, İnşaat Teknolojisi Teknikeri, Pazarlamacı, İnşaat Mühendisi, Kamyonet Şoförü, Şoför-Yük Taşıma, Kasiyer, Depo Görevlisi(Gıda) ve Bilet Satış Elemanı(Gişe/Banko)dır.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	2	2
Takım Çalışması		5	4	3
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)		7	3	4
İletişim ve İfade Yeteneği		8	3	5
Bilgisayar kullanımı		4	5	6
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme		3		7
Satış ve Pazarlama Becerisi		6		8
Proje Tabanlı Çalışma		9		9

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermemektedir. Kadın ve Erkeklerde öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Ağrı ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

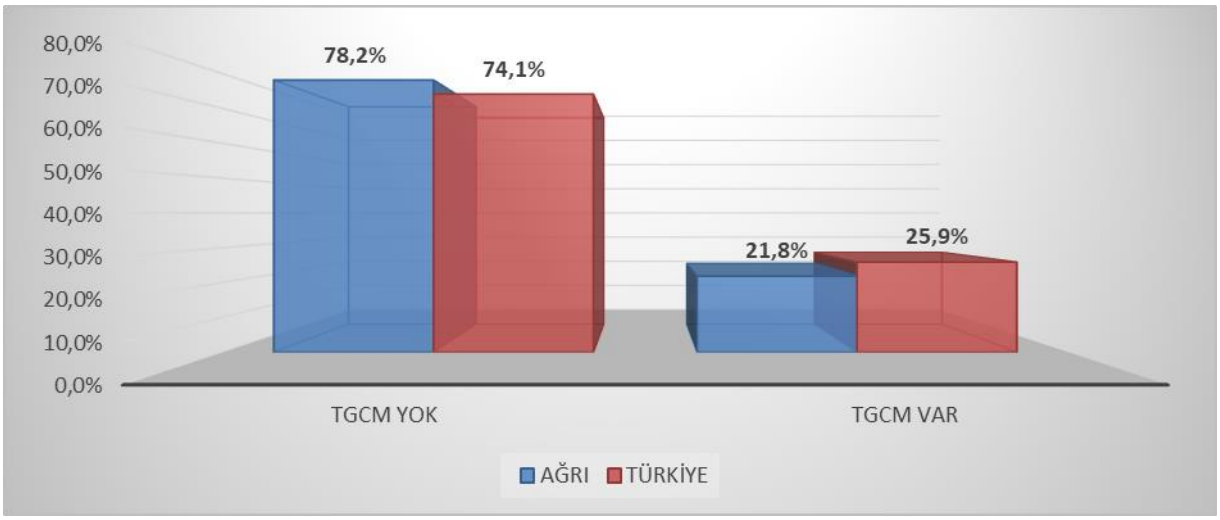

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20+ istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Ağrı ilinde ise 20+ istihdamlı bin 186 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 41 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 21,8 ile Ağrı ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

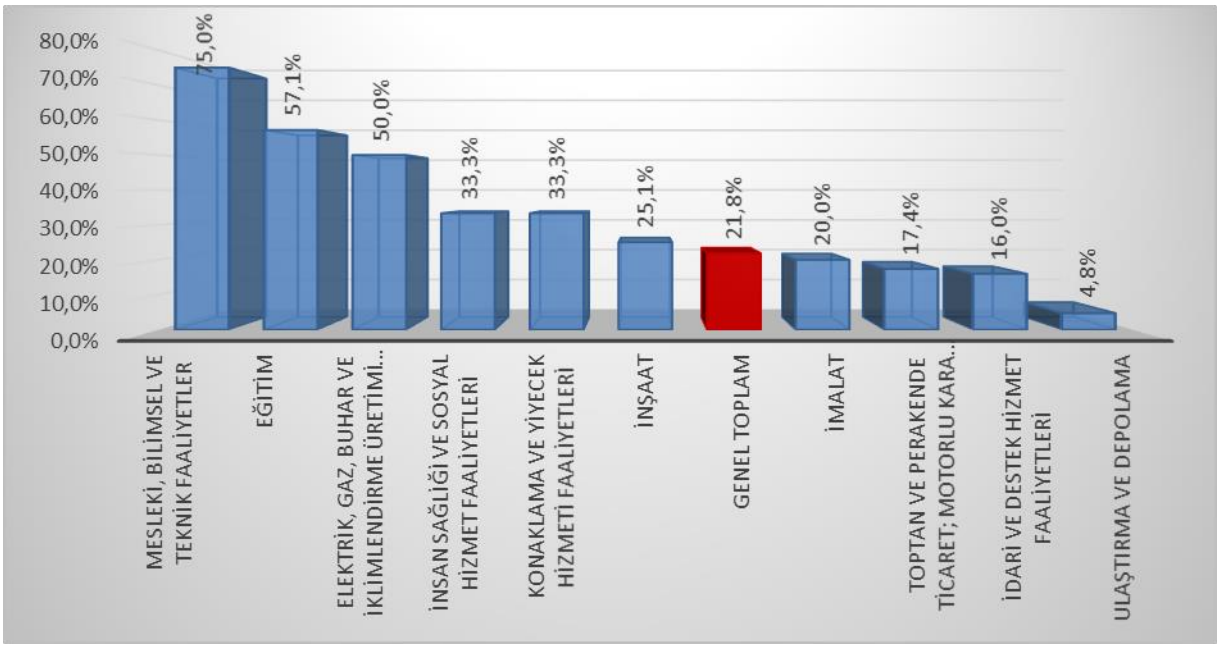

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Kültür, sanat eğlence,

dinlence ve spor ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve Eğitim sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Ulaştırma ve Depolama ile Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri gibi Ağrı ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sıralarda yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İnşaat	51
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	47
Eğitim	26
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	16
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	13
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	11
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8
Ulaştırma ve Depolama	4
İmalat	3
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2
Genel Toplam	**181**

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde 181 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Eğitim sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Ağrı ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yaklaşık yüzde 68,5'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Ağrı ilinde toplam çalışanların yüzde 39,68'i bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

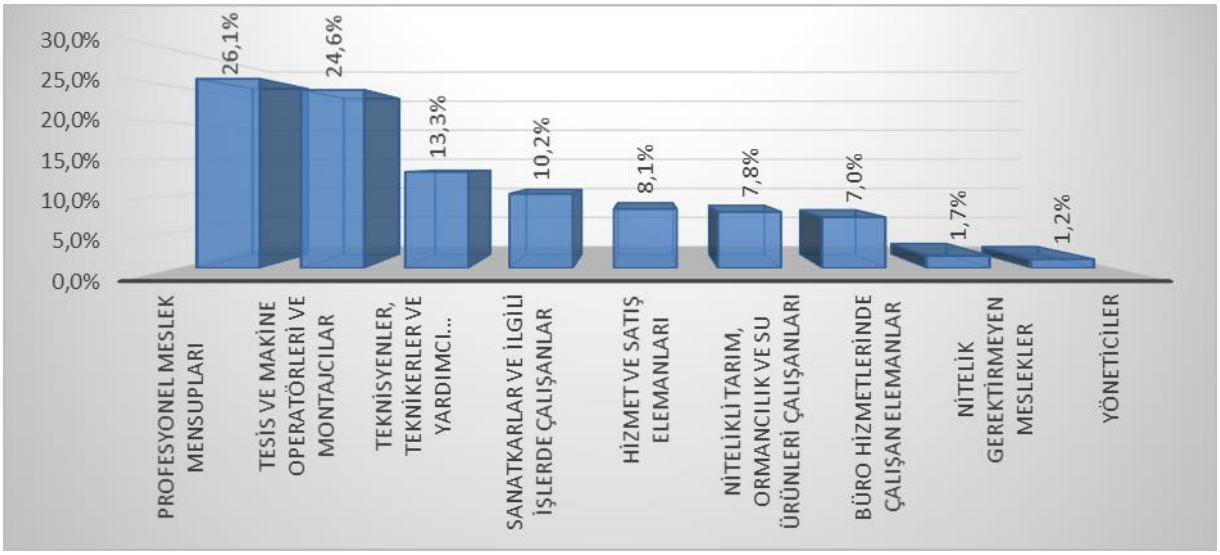

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 47 kişi ile Profesyonel Meslek Mensupları grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 26,1'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı en yüksek meslek mensupları arasında olan Profesyonel Meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Ağrı ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Ağrı ilinde eleman temininde en az güçlük çekilen meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Şoför-Yük Taşıma	26	14,3%
Aşçı	13	7,0%
Pazarlamacı	11	5,9%
İnşaat Ustası	10	5,7%
Örtüaltı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	10	5,5%
Ön Muhasebeci	8	4,3%
İnşaat Mühendisi	8	4,2%
Kepçe Operatörü	7	3,7%
Finisörcü (İplik)	6	3,1%
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	5	2,8%

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 26 kişi ile Şoför-Yük Taşıma mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 13 kişi ile Aşçı, 11 kişi ile Pazarlamacı meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Pazarlamacı ve Ön Muhasebeci mesleği hariç diğer mesleklerin değiştiği gözlemlenmiştir. Ağrı ilinde Pazarlamacı ve Ön Muhasebeci mesleği son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

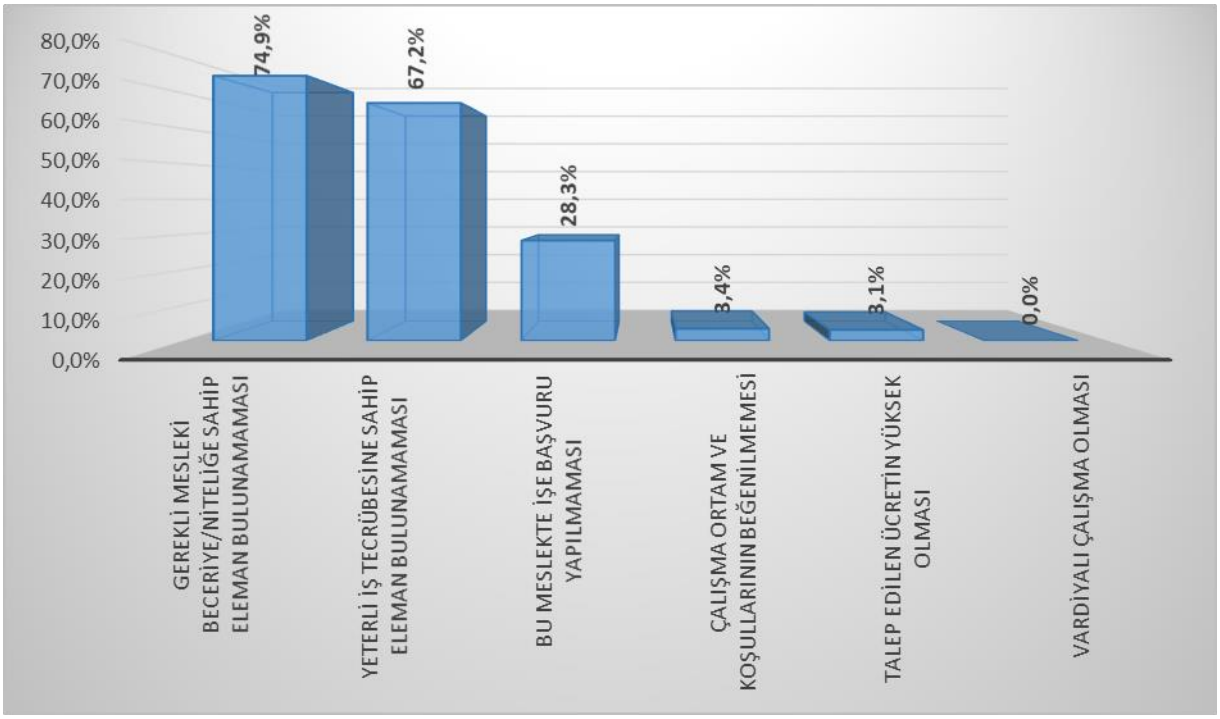

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru, aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler istihdam edildiğinde sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

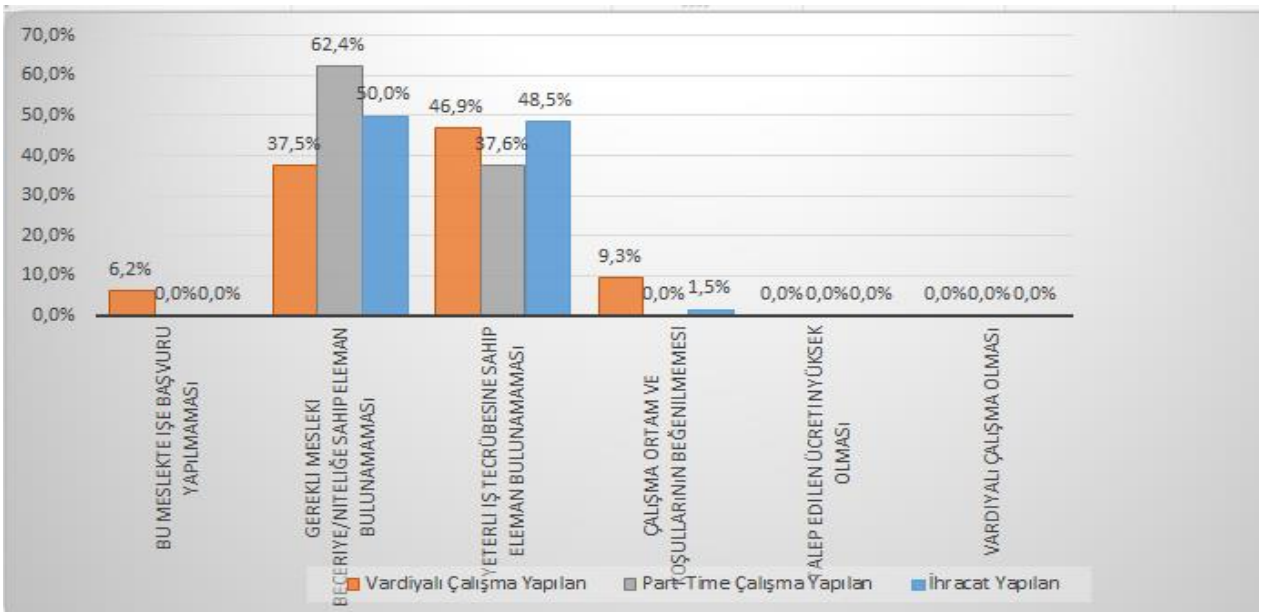

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Part-Time Çalışanı olan ve ihracat yapan firmalar eleman temininde en çok Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni ile istediği personeli bulamazken, vardiyalı çalışanı olan firmalar en çok Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulanamaması sebebi ile eleman temininde güçlük çekmektedir. Ayrıca Ağrı ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Talep edilen ücretin yüksek olması
Şoför-Yük Taşıma	100,0%	92,1%	7,9%	0,0%
Aşçı	73,9%	73,9%	73,9%	26,1%
Pazarlamacı	100,0%	58,1%	29,1%	0,0%
İnşaat Ustası	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Örtüaltı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	72,0%	0,0%	56,8%	0,0%
İnşaat Mühendisi	71,0%	56,5%	29,0%	0,0%
Kepçe Operatörü	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%
Finisörcü (İplik)	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Şoför-Yük Taşıma, Pazarlamacı, İnşaat Ustası, Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi(Seracı), Kepçe Operatörü ve Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim olmak üzere toplam on meslekten altı tanesinin temininde güçlük çekme nedenleri arasında en yüksek oran olan Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Finisörcü(İplik) mesleğinde Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca talep edilen ücretin yüksek olması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni ile eleman bulunmayan meslek Aşçı mesleğidir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Ağrı ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ağrı ilinde işverenlerin yüzde 18,4‘ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2’si istihdamın artacağını öngörürken Ağrı’da bu sayı Türkiye geneline yakınlık göstermekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken Ağrı ilinde ise ülke geneline göre daha düşük seviyede olup yüzde 1,6 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İnşaat	18,8%	-	62,4%	18,8%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	17,4%	2,2%	65,2%	15,2%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	15,9%	4,0%	72,1%	8,0%
Ulaştırma ve Depolama	-	-	95,2%	4,8%
İmalat	40,0%	-	50,0%	10,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	11,1%	-	77,8%	11,1%
Eğitim	14,3%	-	71,4%	14,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	50,0%	-	50,0%	-
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	33,3%	-	66,7%	-
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	50,0%	-	50,0%	-
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	-	-	100,0%	-
Bilgi ve İletişim	100,0 %	-	-	-
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	100,0%	-	-
Diğer Hizmet Faaliyetleri	100,0 %	-	-	-
Genel Toplam	**18,4%**	**1,6%**	**67,5%**	**12,5%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Bilgi ve iletişim ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörüdür. Ancak bu sektörde yer alan işyeri sayısının az olması göz ardı edilmemelidir. İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama, İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin bazıları gelecek dönemde istihdamlarının değişmeyeceğini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13	144,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5	38,5%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	365	33,1%
Bilgi ve İletişim	100	32,3%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	301	27,6%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	11	19,6%
İnşaat	102	18,9%
İmalat	38	18,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	5	6,8%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3	1,1%
Eğitim	2	0,9%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-123	-12300,0%
Genel Toplam	**821**	**17,6%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 oranında artacağı beklenmekte olup Ağrı'da ise öngörülen istihdam oranı yüzde 17,6 ile ülke genelinin üzerindedir.

En fazla istihdam artışı yaklaşık yüzde 144,4 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe beklenmektedir. Aynı şey Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe de söz konusudur. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe net istihdam değişim oranı yüzde 33,1'dir. Söz konusu sektörün çalışan sayısının da fazla olduğu göz önüne alındığında istihdam açısından ilerleme beklenen sektör olmaktadır.

İstihdam azalışı beklenen sektörler ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spordur. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü Ağrı ilinde en az çalışanı barındıran sektörlerdendir. Söz konusu bu sektörde istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	593	54,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	58	21,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	103	18,9%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	37	14,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	3	9,1%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	60	6,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	26	2,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	-60	-18,7%
GENEL TOPLAM	**821**	**17,6%**

Kaynak: İPA 2017

Yönetici ve Profesyonel Meslek Mensupları hariç diğer meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 593 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubudur. En az artış beklenen meslek grubu ise 3 kişilik artış ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanlarıdır.

Çalışan sayısında ikinci sırada yer alan Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu net istihdam değişim oranında yüzde 54,8'lik bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Hizmet ve Satış elemanı yedinci sırada en fazla artış beklenen meslek grubu olmasına rağmen net istihdam değişim oranı yüzde 2,3 olarak gerçekleşmiştir. Bunun en önemli sebebi çok sayıda çalışanı olmasına rağmen artış beklenmemesidir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Temizlik Görevlisi	Halkla İlişkiler Görevlisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Müzisyen
Şoför-Yük Taşıma	
Alt Yapı Teknisyeni	
Beden İşçisi (İnşaat)	
Büro İşçisi	
İnşaat İşçisi	
Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	
İnşaat Mühendisi	
Garson (Servis Elemanı)	

Kaynak: İPA 2017

Ağrı ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Temizlik Görevlisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Şoför-Yük Taşıma, Alt Yapı Teknisyeni, Beden İşçisi(İnşaat), Büro İşçisi, İnşaat İşçisi, Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı, İnşaat Mühendisi ve Garson(Servis Elemanı) olup, Halkla İlişkiler Görevlisi ve Müzisyen mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi(İnşaat), Garson(Servis Elemanı) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Ağrı ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda istihdam azalışı beklenen ilk on mesleğin tamamı farklılık göstermektedir.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

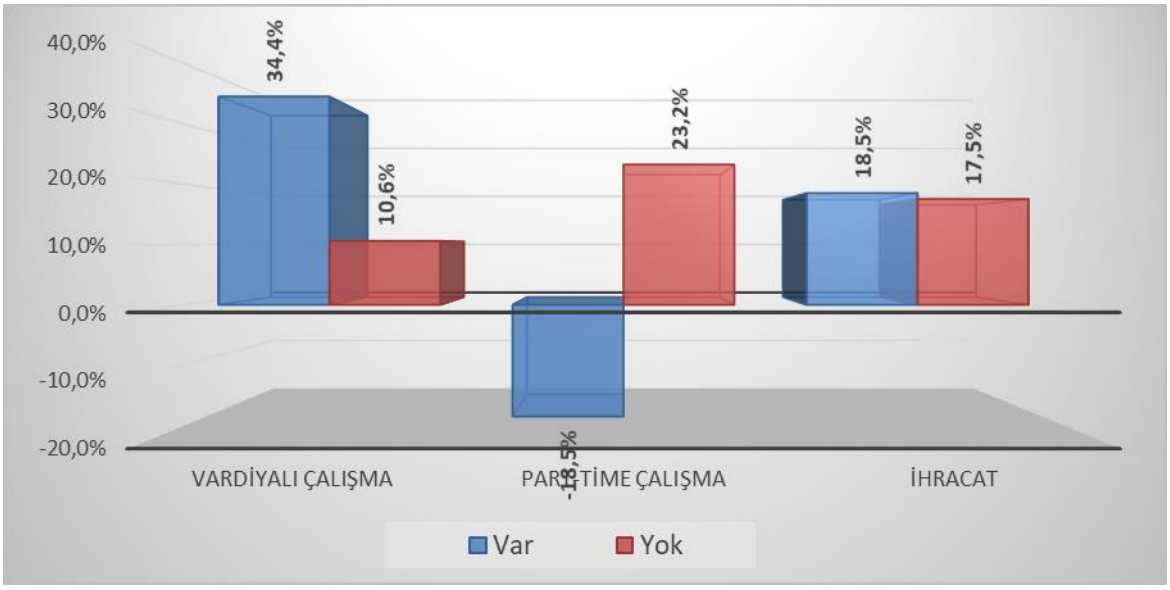

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerlerinin vardiyalı çalışmalarda net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. Ağrı iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 17,6 iken vardiyalı çalışma yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 34,4'tür. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin istihdam artışı vardiyasız çalışma yapan işyerlerine göre daha fazladır. Part-Time çalışma yapmayan işyerlerinin istihdam artışı Part-Time çalışma yapan işyerlerine oranla daha fazladır. İhracat yapan ve yapmayan işyerlerinin istihdam artışları birbirine yakındır.

SONUÇ

2017 yılında Ağrı ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması'nın genel anlamıyla en önemli amacı aktif işgücü politikalarına yön vermektir. Ağrı ili İşgücü Piyasası Araştırması, işgücü piyasasında meydana gelen değişmeleri ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek, bu mesleklerde istenilen becerileri tespit etmek ve önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekleri tahmin etmek amacıyla 3 Nisan-5 Mayıs tarihleri arasında işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Ağrı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne ait 3 Nisan- 5 Mayıs döneminde yapılan İşgücü Piyasası Araştırması faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında 186 işyeri üzerinden veri değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu işyerlerinin yüzde 53'lük kesimini toptan ve perakende ticaret ile inşaat sektörleri oluşturmaktadır. Ağrı ilinde toplam çalışanların % 84,1'si erkek, % 15,9'ü de kadındır. Çalışan kadın oranının en yüksek olduğu sektör Bilgi ve iletişim sektörüdür. Çalışan kadın oranının en fazla olduğu meslek grupları ise büro hizmetinde çalışan elemanlar, Hizmet ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler mensuplarıdır. Çalışan erkek oranının en yüksek olduğu sektör Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü, çalışan erkek oranının en yüksek olduğu meslek ise Güvenlik Görevlisi(Silahsız) ve Temizlik Görevlisi mesleğidir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Ağrı ilinde işsizlik sorununu çözmek ve istihdamı arttırmak için yapılan bir çalışma olmuştur. Bunun için de işgücü piyasası daha çok talep yapıları ile ele alınmıştır. Ağrı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; % 75 oranı ile Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü grubu ilk sırada ikinci sırada ise %57 oranı ile Eğitim yer almaktadır. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ise yüzde 14,3 ile Şoför-Yük Taşıma ve yüzde 7 oranında ise Aşçı meslekleri ilk sıralarda yer almaktadır. Bu mesleklerde güçlük çekilme nedeni olarak daha çok iş tecrübesine sahip elemanın ve gerekli beceriye/niteliğe sahip elemanın bulunmamasıdır.

İşverenlerin dile getirdiği en büyük sıkıntı iş tecrübesine sahip elemanın ve işi yapabilecek beceriye sahip elemanın bulunmadığıdır. Bu sorunun çözümü noktasında İŞKUR ile irtibat oldukça önem arz etmektedir. Nitekim kayıtlarında oldukça fazla sayıda iş arayanın olması nedeniyle gerek Ağrı ilinde gerekse diğer illerde yaşayan iş arayanlar içerisinden işyerinin talebi karşılanabilecektir. Talebin karşılanmasında mesleki bilgi ve deneyim eksikliği gibi sorunlar yaşanabilmektedir. Bu sorunun aşılması amacıyla işverenlerle işbirliğine gidilerek mesleki eğitim, işbaşı eğitim gibi aktif işgücü programlarından yararlanılabilecektir.

Özetle İŞKUR ve işverenler arasında sürekli işbirliği ve iletişim işgücü piyasasında yaşanan birçok sorunun çözümünü sağlayabilecektir.

Dikkat edilmesi gereken başka bir husus kayıt dışı istihdamın önüne geçmek. Bunu da önlemek için işverenlerle daha çok yüzü yüze görüşerek eleman temininde İŞKUR'u kullanmalarını sağlamak ve işverenleri teşvik paketlerinden haberdar etmek gerekmektedir.

EKLER

EK : 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Turk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: